SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1859. **Vrijdag 28 October.** **N°. 43.**

Prijs per Jaar voor *Samarang* *f* 12.—
" " " buiten *Samarang* " 14.—

Advertentiën te bezorgen tot 12 ure 's middags.

DIT ADVERTENTIE-BLAD WORDT IEDEREN VRIJDAG UITGEGEVEN.

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden;* verder voor iedere *vijf* woorden *zestig duiten* of ⅟₂ *recepis*, behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

ONTHEVEN:

Eervol, de kolonel der infanterie *A. J. Andresen*, uit de betrekkingen van Gouvernements commissaris, tevens commandant der troepen van de Z. en O. afdeeling van Borneo.

BENOEMD:

Tot gouvernements-commissaris in de Zuid- en Ooster afdeeling van Borneo, de resident van Soeracarta, *F. N. Nieuwenhuisen.*

Tot commandant der troepen, tevens waarnemend resident in de Zuid- en Ooster afdeeling van Borneo, de majoor der infanterie *G. M. Verspijck.*

TIJDELIJK BELAST:

Met de waarneming der functien van resident van Banjoemaas, de inspecteur van finanantien *S. van Deventer Jz.*

Door zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL-DEPARTEMENT.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, als notaris te Batavia, *J. J. Mijnssen*, in te gaan met den 1sten November 1859.

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking de adsistent-resident van Tjeringin (residentie Bantam) *A. A. de Nijs.*

BENOEMD:

Tot controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, speciaal belast met de uitoefening der policie te Ambarawa (residentie Samarang), de griffier bij den omgaanden regten in de eerste afdeeling op Java mr. *G. A. A. de Nijs van Groll.*

Tot derden commies op het residentiekantoor te Muntók (Banka), de ambtenaar op wachtgeld *M. J. Uaijmans*, laatst ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden.

Tot opziener der eerste klasse bij de theecultuur, de opziener der derde klasse bij de indigocultuur *C. H. van Colbier.*

Tot translateur voor de Engelsche taal te Soerabaija, *Th. C. Bogaardt*, geëmploijeerde bij de aldaar gevestigde firma *Fraser, Eaton & Co.*

Bij het Kadastrale Bureau te Batavia.

Tot landmeter der tweede klasse, de landmeter der derde klasse *J. C. Brodhaag.*

Tot landmeter der derde klasse, de geëmploijeerde bij dat bureau *F. W. Clignett.*

Tot lid in den raad van justitie te Soerabaija, de officier van justitie te Padang (Sumatra 's Westkust) mr. *R. van Goens.*

Tot adsistent-resident van Palembang, tevens magistraat en fiscaal, *M. J. A. Arnold*, laatstelijk controleur der eerste klasse, belast met het civiel gezag te Kroe, (adsistent-residentie Benkoelen) onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot tweeden stads-geneesheer, tevens eersten stads-heelmeester te Batavia, *D. Peereboom Voller*, laatstelijk tweede stads-geneesheer, tevens eerste stads-heelmeester te Batavia.

Bij de algemeene Secretarie.

Tot hoofdcommies, de eerste commies op dat bureau *D. Heijting.*

Tot eersten commies de tweede commies op dat bureau *C. W. Waalbeehm.*

Tot tweeden commies, de derde commies op dat bureau *F. W. Macaré.*

Tot derde commies, de geëmploijeerde op dat bureau *S. M. Hummel.*

Bij de Directeur der producten en civiele Magazijnen.

Tot eersten commies, de tweede commies bij die directie *W. T. van Dinter.*

Tot tweeden commies, de tweede commies op het residentie kantoor te Tjiandjoer (Preanger-Regentschappen *C. A. Vermandel.*

BELAST:

Met de waarneming der functien van schipper op 's lands stoombaggermolen, behoorende tot het burgerlijk bouwdepartement, de bootsman in het vaste corps onderofficieren der Nederlandsche marine *B. P. Kettmann*, thans gedetacheerd bij het marine établissement op het eiland Onrust.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan het lid van den raad van justitie te Soerabaija mr. *P. S. Gerlings.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

BELAST:

Met de tijdelijke waarneming der betrekking van inspecteur der draagbare wapenen en buskruid-fabricatie, de kapitein bij het materieel der artillerie *J. Seelig.*

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie *A. J. F. d'Aumerie.*

Bij het wapen der Infanterie.

BEVORDERD:

Tot luitenant-kolonel bij het 10de bataillon, de majoor *J. C. J. Smits*, van het bataillon.

Tot majoors:

de kapitein *R. E. de Seijff*, met bepaling dat hij in zijne betrekking van adjudant bij den Gouverneur-Generaal zal continueren en gevoerd blijven à la suite van zijn wapen.

Bij de militaire school te Meester-Cornelis, de kapitein *J. C. Eappard*; met bepaling dat hij voorloopig in zijne betrekking van directeur dier school zal continueren.

Bij het 12de bataillon, de kapitein *G. M. Verspijck*, van het bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Palembang, Tebing Tinggi, de kapitein *J. J. Popelier*, van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java.

Tot kapiteins:

Bij het 8ste bataillon (Ngawie), de eerste luitenant *J. Epke*, van het bataillon.

Bij het 12de bataillon (Palembang), de eerste luitenant *A. Knoote*, van het garnizoens-bataillon van Palembang.

Tot eerste luitenants:

Bij het 3de bataillon, de tweede luitenant *J. H. Romswinckel*, van het bataillon.

Bij het 9de bataillon de tweede luitenant *C. J. G. Hamming*, en *C. G. H. F. van Schendel*, beiden van het bataillon.

Bij het 13de bataillon, de tweede luitenant *L. J. F. E. von Ende*, van het bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon der Wester-Afdeeling van Borneo, de tweede luitenant *H. W. O. de Bruin*, van het bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Celebes en Onderhoorigheden, de tweede luitenant *J. F. Schelteme*, van het bataillon.

Bij de garnizoens-compangie van Timor en Onderhoorigheden, (Larentuka), de tweede luitenant *H. Demmeni*, van de compagnie.

OVERGEPLAATST:

Bij het 15de bataillon, de majoor *M. L. G. van den Bergh*, van het garnizoens-bataillon van Palembang.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militaire Departement

Bij het wapen der Infanterie,

ZIJN GEPLAATST:

Bij het 7de bataillon de kapitein *A. de Veer de Rochemont.*

Bij het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo, de eerste luitenant *A. M. de Buck.*

Bij het 11de bataillon, de tweede luitenant *G. C. E. van Daalen*, allen van de normaal schietschool te Meester-Cornelis.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij het eerste bataillon de kapitein *J. F. W. A. Essers* en de eerste luitenants *C. J. Bijker* en *L. W. C. Gerlach*, allen van het 4de bataillon.

Bij het 4de bataillon, de kapitein *J. F. G. Verhoeff*, de 1ste luitenant *A. I. Roijen* en *E. L. Koster*, de beide eersten van het 1ste, en de laatste van het 8ste bataillon en de 2de luitenant J. *Roeekamp*, van het 1ste bataillon.

Bij het 6de bataillon, de eerste luitenants *C. W. H. Behouden* en *F. J. L. M. Z. baron van Tengnagel*, respectivelijk van het garnizoens bataillon in de derde militaire afdeeling op Java, en het garnizoens bataillon der Moluksche eilanden.

Bij het 9de bataillon, de kapitein *L. J. W. Beuschop*, de 1ste luitenant *A. J. J. L. Prinsen* en de 2de luitenants *C. G. A. E. van Schendel* en *E. Pernè*, de 1ste en de derde van het 13de en de 2de en de 4de van het 6de bataillon.

Bij het 13de bataillon, de kapitein *W. C. Bode*, de eerste luitenant, *C. O. Croes* en de tweede luitenant *L. J. F. E. von Ende*, de eerste van het 17de bataillon en de beide laatsten van het garnizoens-bataillon der Moluksche eilanden.

Bij het 15de bataillon, de kapitein J. *de Bode*, van het garnizoens-bataillon van Sumatra 's Westkust en Onderhoorigheden.

Bij het 16de bataillon, de eerste luitenant *W. L. van Warmelo*, van het garnizoens-bataillon van Sumatra 's Westkust en Onderhoorigheden.

Bij het 17de bataillon, de tweede luitenant *M. van Delden*, van het 16de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon, in de tweede militaire afdeeling op Java, de eerste luitenant J. *H. C. W. M.* J. *Gerlach*, van het 4de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling op Java (Bezoekie), de tweede luitenant *A. S.* J. *van Kesteren*, van het 6de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden, de eerste luitenant J. *H. O. van Reijn* en de tweede luitenant *A. Bardok*, respectivelijk van het 15de en 16de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon te Palembang, de kapitein *C. Beerens*, van het 13de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de kapitein *G. J. Muller* en de tweede luitenant *F. W. Cornets de Groot*, respectivelijk van het 10de en 7de bataillon.

BEKENDMAKINGEN.

Voor het Land. Op Dingsdag den 1sten November aanstaande, zullen in het openbaar voor afbraak worden verkocht, de drie zoogenaamde blokken bijgebouwen van het Algemeen Genie Magazijn, gelegen op den hoek van *Tawang* en de *Pakhuis-straat* alhier, op de navolgende voorwaarden:

1°. de afbraak zal moeten geschieden tot op den bovenkant der fundering, zoo als zulks bij den verkoop, door den Eerst-aanwezend Genie-Officier alhier of zijnen gedelegeerde plaatselijk, zal aangewezen worden.

2°. de geheele afbraak moet ultimo *December* 1859 zijn afgeloopen en opgeruimd.

De kooper daarin nalatig blijvende, zoo zal voormelden Eerst-aanwezend Genie-Officier het regt hebben, de afbraak en opruiming ter koste van den kooper te doen verrigten, en dezen buitendien, voor elken dag over den gestelden termijn, worden opgelegd, eene boete van *tien guldens*, welke op eene, daartoe door den Onder-Intendant 1e. klasse der 2e. Militaire Afdeeling op Java, te verleenen Ordonnantie, in 's lands kas alhier moet worden gestort.

De Kapitein
SAMARANG, Eerst-aanwezend Genie-Officier,
den 20sten Oct. 1859. H. BLECKMANN.

De Resident van *Samarang* maakt bij deze bekend, dat op Zaturdag den 5den November 1859, des morgens ten 10 ure, ter Secretarie dezer Residentie overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen, (Staatsblad 1829 No. 67), bij afslag uitbesteding zal worden gehouden, voor den overvoer van koper en zilver geld van *Samarang* naar *Kadoe, Djocjakarta* en *Soerakarta*, begroot als volgt:

	Kopermunt.	Zilvermunt.
Naar *Kadoe*	*f* 140,000	*f* 225,000
" *Djocjakarta*	" 100,000	" 425,000
" *Soerakarta*	" 200,000	" 500,000

waarvan de voorwaarden ter inzage liggen ter Secretarie dezer Residentie.

Gegadigden worden verzocht, hunne inschrijvings billetten tijdig ter Residentie kantore in te zenden en wijders, om bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn of zich door gemagtigden te doen vertegenwoordigen.

SAMARANG, *De Resident voornoemd,*
den 28sten October. D. C. A. VAN HOGENDORP.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Aangeslagen Vendutiën.

Op MAANDAG den 31sten October 1859.

Voor het Sterfhuis van den Luitenant *E. L. Koster*, des morgens ten half negen ure, en daarna, voor de Toko *Tjiensing*, in de *Gang Gambieran.*

Op DINGSDAG den 1sten November 1859.

In het algemeen Genie-Magazijn alhier.

Op WOENSDAG den 2den November 1859.

In het Vendu-Locaal van *F. A. Pringiers.*

Op DONDERDAG den 3den November 1859.

In het Locaal van *P. Spinelli.*

Op VRIJDAG den 4den November 1859.

Bij den Pachter der Pandjeshuizen.

MENGELWERK EN BIJDRAGEN.

BERTHA.

In Frankenland, een half uur van Wurzburg, op den linker Main-oever, ligt een vrouwenklooster, de Hemelpoort genaamd, waar men, voor eenige jaren, eenen buitengewoon grooten steen heeft opgegraven. Onder dezen steen bevond zich een gewelf, waarin men een menschengeraamte, benevens eenen hamer en eene kan ontdekte. Eene oude overlevering zegt hieromtrent het navolgende:

Op het einde der zeventiende eeuw, leefde in Frankenland een schatrijk ridder, *Hans von Thungersfeld* genaamd. Hij was zeer jong in den echt getreden met *Adelaïde von Mohren*, die evenwel in het tweede jaar van het huwelijk reeds overleed, en hem eene dochter, *Bertha* genaamd, naliet. Spoedig na den dood zijner vrouw begaf hij zich andermaal in het huwelijk met *Kunegonde*, de jongste dochter van den graaf *Wolf von Landau*, die hem acht dochters, doch niet eenen zoon schonk.

Kunegonde was juist het tegendeel van *Thungersfeld's* eerste gemalin. Zoo minzaam, goedaardig en weldadig, als deze was geweest, zoo ruw, heerschzuchtig en boosaardig was geene; en ofschoon door hare gierigheid de schatten van den ridder steeds aanmerkelijk vermeerderden, en zijn groote rijkdom algemeen bekend was, deden zich toch geene minnaars voor zijne reeds huwbare dochters op, die ook allen het evenbeeld harer moeder waren. *Bertha*, een voorbeeld van schoonheid, zachtaardigheid en deugd, had zooveel te meer aanzoek, waardoor de haat, die *Kunegonde* haar altijd had toegedragen, meer en meer werd opgewekt, terwijl het onaangename van haren toestand nog vergroot werd door de menigvuldige kwellingen, die zij van hare stiefzusters te verduren had.

Bertha's moeder was de eenige telg van den rijken graaf *von Mohren* geweest. Zijn groot vermogen was dus geheel op haar gevallen, en na haren dood overgegaan op *Bertha*, die daardoor een der rijkste meisjes van den ganschen omtrek was geworden. De rijkdom, welke *Hans von Thungersfeld* bezat, was, hoe groot ook, evenwel niet toereikend, om aan al zijne dochters eenen uitzet te geven, die geëvenredigd was aan het vermogen van *Bertha*; want, daar hij geene zoons had, vielen zijne leengoederen meest alle aan zijnen leenheer, den bisschop van Wurzburg, terug. *Kunegonde's* grootste streven was dus, om het aanzienlijk vermogen van *Bertha* meester te worden, en dit op hare dochters te doen overgaan, om daardoor oplettendheid der jonge ridders op deze gaande te maken. De bereiking van dit oogmerk, verbonden met den haat tegen *Bertha*, welke steeds toenam, naarmate deze meer huwelijksaanzoeken kreeg, die *Kunegonde* evenwel altijd nog had weten te verijdelen, deed haar op middelen bedacht zijn, *Bertha* in een klooster te plaatsen. Met geweld kon dit echter niet geschieden, daarom nam zij elke gelegenheid te baat, om haar het aangename van het kloosterleven, en daarentegen het knellende van de huwelijksbanden zoo treffend mogelijk af te schilderen; en inderdaad begon zij zich reeds met de hoop te vleijen dat *Bertha*, het ouderlijke huis moede, het kloosterleven uit eigene beweging verkiezen zoude; doch nu had er eene omstandigheid plaats, die in het gemoed van *Bertha* eene geheele verandering te weeg bragt, en *Kunegonde* maar al te zeer overtuigde, dat zij zich met eene ijdele hoop gepaaid had.

Terwijl de markgraaf *Frederik von Ansbach* te veld trok, en zich op dien togt eenige dagen op het slot van *Thungersfeld* ophield, leerde *Frans van Hainberg*, zijn onderbevelhebber, *Bertha* kennen, en hoe kort ook de tijd van zijn verblijf op het slot was, zoo was die evenwel lang genoeg, om voor *Bertha* eene vurige liefde op te vatten, en nog voor zijn vertrek was hij zoo gelukkig, zijne liefde met wederliefde vergolden te zien, en de plegtige belofte eener eeuwige en onwankelbare trouw van haar te ontvangen.

Hainberg was, in vergelijking van *Bertha*, arm, en van eene niet adelijke geboorte. Hetgeen hij was, had hij aan zijne dapperheid te danken. De markgraaf, bij wien *Hain-*

Advertentiën.

Op Zaturdag den 29sten October.

In de Chinesche kamp bij den Pachter der Pandjeshuizen, van vervallen linnen Pandgoederen, Juweelen, Goud- en Zilverwerken. (1314)

VENDUTIE

op Maandag den 31sten October,

TEN HUIZE VAN

Mevr. de Wed. KOSTER,

in de Weduwenstraat,

van HEd. inboedel, door

(1332) SOESMAN & CO.

VENDUTIE

op den 2den November e. k.,

(1333) IN HET VENDU-LOKAAL VAN

F. A. PRINGIERS,

van diverse Koopmanschappen en andere goederen.

Op de VENDUTIE

van den 2den November,

ZAL WORDEN VERKOCHT:

1 span deugdzame Wagen-Paarden. (Valken.)

1 Isabel Scheckt (Bendie en Rijpaard).

1 Kar op veeren (Glinding.)

Diverse Meubelen, Porcelein- en Cristalwerk, enz., enz. (1334)

DE VENDUTIE VAN

Beeldhouwwerken

is alsnu bepaald

op Donderdag den 3den November,

(1335) NOOTBAAR & JOOSTEN.

Op Vrijdag den 4den November,

In de Chinesche kamp bij den Pachter der Pandjeshuizen, van vervallen linnen Pandgoederen, zoomede Goud, Juweel- en Zilverwerken, over het 2de kwartaal 1859.

(1336)

VENDUTIE

op MAANDAG 7 NOVEMBER,

VOOR HET VENDU-LOCAAL VAN

THOOFT & CO.,

van diverse Lijnwaden, Provisiën, Dranken en bijgebragte goederen. (1337)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op den 8sten November a. s.,

zal alhier op publieke vendutie worden verkocht:

het Ned. Ind. barkschip *Zeevaart,* thans hernaamd

CRINOLINE,

groot 280 lasten, met inventaris, sloepen enz.

Informatiën te bekomen bij de heeren *VAN SLOOTEN, MORGAN & CO., te Batavia* en *R. SMITH* alhier.

(1338) SOESMAN & CO.

HOUT-VENDUTIE

op Woensdag den 9den November,

van diverse Houtwerken, liggende ter bezigtiging op de gewone stapelplaats.

(1339) THOOFT & CO.

Op den 15den November e. k.

ZULLEN DOOR DEN ONDERGETEEKENDE

publiek worden verkocht:

TWEE ERVEN MET TWEE STEENEN HUIZEN

en Bijgebouwen met Pannen gedekt, gelegen te *Samarang,* in Wijk Lett. D. No. 357 en 353, elk getaxeerd op *f* 9000.—

(1310) S. VON WINCKELMANN.

Op een' nader te bepalen dag

ZULLEN

SOESMAN & CO.

op publieke Vendutie verkoopen:

4000 DJATTIEHOUTEN GLONDONGS,

allen van groote dimensiën, liggende op het plein achter het Locaal der Heeren *van den Broek & Veeckens.*

(1315) SOESMAN & CO.

TE BEKOMEN

(1341) bij

F. A. PRINGIERS:

Spijkers van diverse dimensiën, Asphaltvilt, Glasruiten, Loodwit, Gekookte en Ongekookte Lijnolie.

Diverse Verwen.

DEENSCHE ASPERGES,

pas ontvangen bij

(1342) SOESMAN & CO.

JAN GOEDKOOP & CO.,

een belangrijk factuur goederen

ONTVANGEN HEBBENDE,

gaan steeds voort tegen de ondervolgende

lage prijzen

TE VERKOOPEN, ALS:

Hammen (buitengewoon groot).	*f* 9.—
Idem (Middelsoort). *f* 7 en	„ 8.—
Cachet en *van der Leeuw* Boter.	„ 19.—
Mannilla Sigaren No. 2.	„ 40.—
Genever AvH., per kelder.	„ 16.50
Idem per flesch.	„ 1.25
Idem diverse merken, per kelder.	„ 13.—
Idem per flesch.	„ 1.—
Echt Haantjes Bier, per dozijn.	„ 7.75
Valker Bier, per dozijn.	„ 7.50
Blik, per kist.	„ 27.—
Lijn-olie, per kelder.	„ 16.—
Cognac *John Alberty,* per kist van 1 dozijn.	„ 24.—
Idem per flesch.	„ 2.—
Sardijntjes, per $^1/_2$ blik 60 c., per $^1/_1$ blik.	„ —.90
Zoetemelksche en Komijne Kazen.	„ 7.—
Idem in groote blikken.	„ 9.—
Vruchten op water, geassorteerd, per flesch.	„ 2.75
Prunes d'Ente, per flesch.	„ 2.75
Selterswater, per mand van 50/2 kr.	„ 11.—
Sla-olie, per flesch	„ 1.—
Engs. Mosterd, per flesch.	„ —.83
Engs. Geleijen in soorten, per pot.	„ 1.50
Banket in groote stopflesch., per flesch.	„ 2.50
Suikerwerk, per flesch.	„ 2.—

(1317) ENZ., ENZ., ENZ.

LET WEL!

Niet goed, terug!!!

KOPEREN WEEGSCHALEN,

met klein gewigt en

AMERIKAANSCHE KLOKKEN

van de bekende supérieure kwaliteit.

IJzeren Brandkasten

en

GELDKISTEN.

(1324) THOOFT & CO.

Ontvangen:

Een factuur Goudwerken, met bloedsteen.
Bloedkoralen Armbanden, met slangen koppen.
Colliers van Bloedkoralen.
Zijden Handschoenen, gesatineerd.
Mitaines ook met Gitten.
Coiffures.
Netten met Gitten.
Waaijers.
Smalle zwarte Fluweelen Linten.
Cosmetique.
Gebrocheerde Bal-Shawls, etc.

[1343] R. HAMMEL.

F. A. PRINGIERS,

HEEFT OP NIEUW ONTVANGEN:

Puike Madera, diverse goede soorten Wijn en Bier, diverse Provisiën en puik puike Manilla Sigaren N°. 2. (1321)

Pas Ontvangen:

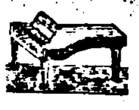

EENE DRIESNARIGE PIANINO,

prachtstuk, uit de gerenommeerde Fabriek van *BERNHARDT, Parijs,* voor *f* 850.—

(1320) bij A. LAZARE, qq.

Weder Ontvangen:

ENGELSCHE BESCHUIT,

als:

Picnic, Queen's, Soda, Arrowroot, Mixed and Fancy; voorts: Amerikaansche Watercrakers van *Bent & Co.*

(1344) SOESMAN & CO.

Pas Ontvangen:

ORGELINES,

van $3\frac{1}{2}$ octaaf, uit de bekende Fabriek van *Kellner,* ad

f 100.— Comptant.

(1345) DE GROOT, KOLFF & CO.

Tafel-Amandelen, Muscadel Rozijnen, Santische Krenten in groote stopflesschen en in trommels, gedroogde Appelen, Peeren en Pruimen, Vermicelli en Macaroni.

Versche Ansjovisch.

(1327) THOOFT & CO.

BORDUURWOL

en

MAROQUIN-LEDER.

(1346) bij F. A. PRINGIERS.

ENGELSCH SUIKERWERK,

als:

Pear-, Apple-, Ginger-, Acid- en andere Drops, Pepermunt in groote en kleine fleschjes, verkrijgbaar bij

(1347) SOESMAN & CO.

SUPRA FIJNE

TOILETZEEP

en Parfumeriën van *Rieger* en van de *Société Hygiénique.*

(1319) THOOFT & CO.

WITTE WASCHZEEP

in kistjes,

(1348) bij F. A. PRINGIERS,

POKHOUTEN KEGELBALLEN.

(1326) THOOFT & CO.

---

berg in hooge achting stond, had echter beloofd, hem na het einde van den veldtogt, met aanzienlijke goederen te zullen beleenen, en hem tevens tot voorspaak te wezen bij den ouden *Thungersfeld,* tot verkrijging van diens dochter.

Reeds drie jaren had er tusschen de beide gelieven eene geheime briefwisseling plaats gehad, reeds geloofden zij het einde hunner wenschen nabij te zijn, want de oorlog scheen ten einde te loopen, en de markgraaf, die een groot gedeelte zijner overwinningen aan de dapperheid van *Hainberg* verschuldigd was, had, aan zijne belofte getrouw, dezen met een aanzienlijk goed beleend, toen eensklaps een ongelukkig toeval hun geheele plan verijdelde.

Bertha had eene menigte duiven; wanneer zij hare veelvuldige bezigheden verrigt had, vergunde haar hare moeder, om den overigen tijd van den dag aan de zorg voor die dieren te besteden, omdat zij hierin tevens een voordeel voor hare keuken zag. Het duivenhok was de plaats, waar *Bertha* hare brieven aan *Hainberg* schreef, en waar zij de zijne in een klein kistje verbergde. Een hevige storm deed op zekeren nacht het hok instorten; het kistje werd des morgens in den hof gevonden, en aan *Kunegonde* ter hand gesteld. Deze maakte zich het zwakke karakter van haren man ten nutte, en verkreeg zijne toestemming, om *Bertha* in een klooster te doen, ten einde daardoor voor te komen, zoo als zij zeide, dat zijn geslacht niet mogt bevlekt worden, door een huwelijk van zijne dochter met iemand, die zoo ver beneden haren stand was.

Kunegonde's oudste zuster was abdis in het klooster de Hemelpoort. Deze vrouw was even verachtelijk, zoo niet nog verachtelijker dan hare zuster. Zij had hare jeugd op eene zeer onkuische wijze doorgebragt, en was eindelijk voor het oog der wereld, in een klooster gegaan, waar zij het, door hare kuiperijen, weldra zoo ver had weten te brengen, dat men haar tot abdis verkoos.

In dien tijd, waarvan wij spreken, was het er verre af, dat alle kloosters oefenscholen van godsvrucht en zedelijkheid zouden geweest zijn, en hoe schoon gezocht ook het opschrift was dat aan den ingang van dit klooster prijkte en deszelfs benaming aanduidde, het was, onder de leiding der oudste zuster van *Kunegonde,* in eenen tijd, waarin priesters en monniken achter de dikke kloostermuren zich voor aller oog beveiligd waanden en tot alles geregtigd achtten, eene ware leerschool van ontucht en zedeloosheid geworden, en daar de bestuurster van dit gesticht op zich genomen had, om *Bertha* spoedig, door list of geweld, zoover te brengen, dat zij den sluijer aannam, werd het meisje overgeleverd. De eerste zorg van de abdis was, zich in het vertrouwen van *Bertha* in te dringen, dat haar dan ook bij zulk een onschuldig meisje spoedig gelukten. Zij liet haar alle mogelijke vrijheid, zonder haar echter één oogenblik uit het oog te verliezen. Hierdoor lokte zij haar in den val; want het arme meisje vond zooveel genoegen in het kloosterleven, dat zij het verre voortrok boven het leven in het huis harer ouders. Alleen de liefde tot *Hainberg* en de hem gezworen trouw, konden haar nog niet doen besluiten, den sluijer aan te nemen.

De abdis, die nu de vertrouweling van hare liefde was, beloofde haar, alles te zullen aanwenden, om haar met hare ouders te verzoenen, en zoowel hunne vergiffenis als hunne toestemming tot het huwelijk met *Hainberg* te bewerken.

Een half jaar was *Bertha* nu reeds in het klooster. Gedurende al dien tijd had zij niets van *Hainberg* vernomen, die evenwel gedurig aan haar geschreven had; doch *Kunegonde* had altijd zijne brieven weten te onderscheppen, en die nimmer beantwoord. Toen hij evenwel schreef, dat hij hoegenaamd geen antwoord ontvangende, zelf wilde overkomen, liet zij hem door *Agatha,* hare tweede dochter berigten, dat *Bertha* sedert eenige weken de echtgenoote was van eenen man harer waardig, en haar verzocht had, hem zulks te schrijven, opdat zij voortaan niet weder met zijne brieven zou bemoeijelijkt worden.

Deze tijding verplette *Hamberg.* Radeloos en woedend van spijt, omdat hij wel wist, dat die man harer waardig, geenszins de man harer keuze zijn zou, zocht hij overal den dood door het zwaard der vijanden, maar te vergeefs. *Bertha,* daarentegen, hoorde van eenen monnik, die, met haar aan tafel etende, zich, op aanstoken der

BESTE WITTE

WASCHZEEP

in kistjes,

WASKAARSEN.

(1323) THOOFT & CO.

LEDEREN MAIL-KOFFERS,

(1322) bij F. A. PRINGIERS.

ENGELSCHE ZADELS,

waarlooze Stangen voor Wagenpaarden, Stijgbeugels, Sporen, Lantarens, Sloten in soorten.
(1318) THOOFT & CO.

WISSELS OP NEDERLAND,

(1349) bij VAN MAANEN & CO.

KOOLTEER

Lijnolie, Loodwit, Spaansgroen, Chromaatgeel en andere Verwwaren. (1325) THOOFT & CO.

BOEK-HANDEL

VAN

DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG.

PAS ONTVANGEN:

Het Geweten. Een nieuw Plaatwerk van Alex V. H.
Phantasie en Kunst. Gedichten, in prachtb., met 4 staalgr.
Van Beers. Levensbeelden.
Bloemlezing uit het Christelijke Album, 1846—1857, in prachtband, met 12 staalgravures.
Von Humboldt. Kosmos, 4de deel.
Bernoulli's Vademecum, een Praktisch handboek in de Bouw- en Werktuigkunde.
Dekker. Handboek van het Vee.
Streijn Parvé. De Bijbel, de Koran en de Veda's, tafereel van Britsch-Indië en van den opstand der Inlandsche legers aldaar.
Van den Berg. Gedenkboek der oprigting van het monument ter herinnering aan den Volksgeest van 1830 en 1831.
Otto Ludwig. Tusschen Hemel en Aarde.
De Bull. Naar de Natuur.
Ruijsch. Een bankbillet van duizend gulden.

KOOPHANDEL.

De Koopmans-mentor, of het Koopmans-Rekenen, de Correspondentie, enz.
De Handelswereld in hare veelzijdige rigtingen en vormen.
De Koopmans-standaard, of de munt-, maat- en gewigtkunde.
Leerboek der Warenkennis, voor ieder Koopman.
De kleine Rothschild, of aanwijzing voor Kooplieden, hoe door handel rijkdommen te verkrijgen zijn.
De Gelder. Gids voor ieder die met geld omgaat.
Id. De vraagbaak voor ieder koopman.
Thiemmen. Handboek voor kooplieden.
Engelsche Koopmans-Correspondentie.
Anderson. Koopmans-Brievenstijl. (1358)
Lorenz. Lehrbuch der Handels-Correspondenz.
Van der Pijl. Fransche Koopmans-Brieven.
Oudshoff. Het Italiaansch-of Koopmans-Boekhouden.

BOEK-HANDEL

VAN

DE GROOT, KOLFF & CO.,

TE SAMARANG.

VAN DE PERS GEKOMEN:

HET MALEISCHE GEZANGBOEK,

GETITELD:

Poedji Poedjian Kristen, ija itoe brapa mazmoer dan njanjian Gredja Kristen. Jang tersalin bahasa djadie bahasa Malaijoe rendah, darie satoe Pandita. Prijs 60 duiten. (1359)

ITALIAANSCHE SPEELKAARTEN,

aangenaam spelend en duurzaam in 't gebruik, zijnde met METALEN HOEKEN. Verkrijgbaar per gros en dozijn, bij
(1360) DE GROOT, KOLFF & CO.

DE KORAN,

met de meeste zorg bearbeid en hoofdzakelijk gevolgd naar de Fransche vertaling van *Kasimirski*, de Engelsche van *Sale*, de Hoogduitsche van *Ullmann* en de Latijnsche van *Maracci*,

met bijvoeging van

AANTEEKENINGEN EN OPHELDERINGEN DER VOORNAAMSTE UITLEGGERS,

en voorafgegaan van

EENE LEVENSSCHETS VAN MAHOMED

door Mr. L. J. A. Tollens, prijs. . . . . f 18.—

DE KORAN,

in het *Javaansch*, prijs . . . . „ 15.—
Te bekomen bij
(1361) DE GROOT, KOLFF & CO.

VOORTDUREND VERKRIJGBAAR:

C. P. Lammers van Toorenburg. Vragen en Antwoorden over de Bijbelsche Geschiedenis voor de jeugd, prijs 60 duiten.
J. J. Prins. Handleiding ten gebruike bij het eenvoudig onderwijs in de Christelijke leer, ten dienste dergenen, die belijdenis wenschen af te leggen in de Hervormde Kerk, prijs f 2.—
(1362) DE GROOT, KOLFF & CO.

Eene uitgezochte Factuur

STALEN PENNEN,

van Joseph Gillot en andere beroemde Fabriekanten, waaronder: Plumes Henry F. & E. F., Emanuel en Diamantpennen, Blaauw met 3 gaatjes, N°. 382, Correspondens en vele andere bekende soorten.
Verkrijgbaar tegen billijke prijzen, bij
(1363) DE GROOT, KOLFF & CO.

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen

Afdeeling Samarang.

VOLKS-LEESBIBLIOTHEEK.

Aan belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat het aanhangsel op den Catalogus, loopende van No. 506—608, thans is afgedrukt, en op de gewone zitdagen, zijnde elken Woensdag en Zaturdag morgen van 6½—8 ure, gratis is te bekomen bij

Den Bibliothecaris,
(1350) A. G. VAN VELTHUIJSEN.

BENOODIGD:

Een OPZIENER op een Tabaksland, salaris f 30.—
Adres: Brieven franco Letter L, bij
(1329) DE UITGEVERS DEZES.

TE KOOP:

Eene zuivere toonen gevende Fluit, met negen Zilveren Kleppen.
(1351) NOOTBAAR & JOOSTEN.

BLOEMSTRAAT

à f 40.--
bewoond door Kapitein *Meijer*.
(1328) Wed. HAUBNER.

Halfweg Bodjong.

TE HUUR LAANZIGT,

met ruime Gallerijen, groote Slaapkamers, drie buiten Logeerkamers, Klappertuin opbrengende 4000 Klappers, aan de Samarangsche rivier, bewoond door
(1352) Wed. HAUBNER.

Holloway's Zalf en Pillen.

Bijna elk schip dat uit Engeland stevent, naar welk deel der wereld ook, is bevracht met eenen voorraad dezer onschatbare Medicijnen, en Java ontvangt zijn vol aandeel van het edelste beschermingsmiddel voor het menschelijk leven ooit door de geneeskunde uitgevonden. In alle ziekten zoo eigen aan de verzengde luchtstreek, bewerkstelligen ze de wonderbaarlijkste genezingen. Voor huidziekten, ettergezwellen en zweren behoort men de Zalf aan te wenden aan de ongezonde ligchaamsdeelen en waar geene bijzondere teederheid bestaat, moet men ze krachtig in wrijven, want in dat geval is eene onophoudelijke wrijving het best. De Pillen houden alle ontstekende ziekten in toom, zuiveren het bloed, en geven veerkracht aan het gansche ligchaamsgestel en sterkte aan den geest.

De prijzen zijn als volgt:
Doosjes Pillen à . . . . . f 1.—, f 3.—, f 5.—
Potjes Zalf à . . . . . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—
Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.
Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te	*Soerabaija*	bij	Le Roy & Co.
„	„	„	Mossemdekker & Co.
„	*Banjoemaas*	„	M. S. Cherriman.
„	*Djocjacarta*	„	Deekens & Co.
„	*Soeracarta*	„	W. Veldman en Wed. Saffinger.
„	*Salatiga*	„	F. Kruthoffer.
„	*Tagal*	„	Mevrouw de Wed. Dort.
„	„	„	A. J. van der Voort.
„	*Cheribon*	„	W. Galistan.
„	*Buitenzorg*	„	P. Schreuder.
„	*Samarang*	„	de Groot, Kolff & Co., H. L. de Lyon, Nootbaar & Joosten en

(1353) bij SOESMAN & CO.

TE HUUR:

Een nieuw Steenen HUIS, gelegen half-weg *Bodjong;* te bevragen bij
(1354) L. VAN TRAPPE.

STOOMBOOT OENARANG.

Vertrek gedurende de maand NOVEMBER:
van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAIJA,
den 6den en 20sten,
van SAMARANG naar SOERABAIJA,
den 9den en 23sten,
van SOERABAIJA naar SAMARANG en BATAVIA,
den 13den en 27sten,
van SAMARANG naar BATAVIA,
30 October, den 15den en 29sten.
De Boekhouders,
Ew. C. WERMUTH.
(1355) C. S. VAN HEEKEREN.

Het vertrek van een der Stoomschepen

van de onderneming *W. Cores de Vries*, is bepaald:
van SAMARANG naar SOERABAIJA
1 November a. s.
Nadere inlichtingen bij
De Agenten,
(1303) B. KOPERSMIT & CO.

Geboorten.

Bevallen van eene Dochter A. VAN ROSSEM, *Lammers van Toorenburg.*
Samarang, 25 *October* 1859. (1356)

Bevallen van eenen Zoon M. M. VAN LEER, *Le Conge*
Klaling, 13 *October* 1859. (1331)

---

abdis, voor een reizend geestelijke uitgaf, dat *Frans van Hainberg* na door zijne heldendaden den rang van overste verkregen te hebben, voor eenige weken met de gravin *van Bunchen* in het huwelijk was getreden.

Dit was voldoende, om *Bertha* haar geheele bewustzijn te doen verliezen. De Abdis deed alle moeite, om haar weder tot zich zelve te brengen, en toen dit haar eindelijk gelukt was, zocht zij haar te troosten met te zeggen, dat het wel een valsch gerucht kon zijn, maar dat zij binnen drie dagen, haar zekere berigten van alles zou kunnen geven, wanneer de bode, dien zij naar de abdis van een klooster gezonden had, dat in de nabijheid van de plaats, waar thans het leger stond, gelegen was, kon terug zijn.

Den derden dag, terwijl zij aan tafel zaten, kwam er ook werkelijk een kloosterknecht aan, die aan de abdis eenen brief overhandigde, waarin alles bevestigd werd, wat de monnik gezegd had; zelfs werd de bisschop genoemd, die het huwelijk gesloten had. Het meisje wist niet, dat deze brief door den biechtvader van het klooster geschreven was, en deze zoo fijn gespeelde trek had dan ook al de uitwerking, die men er zich van had voorgesteld.

Na eenige dagen hulpeloos te hebben doorgebragt smeekte *Bertha* nu zelve, om onder het getal der nonnen te worden opgenomen. De abdis nam echter den schijn aan, alsof zij haar dit uit het hoofd wilde praten; zij zeide haar, dat zij immers altijd nog een voornaam huwelijk konde aangaan; maar *Bertha*, die op *Hainberg* al hare hoop gevestigd had, en door wien zij zoo schandelijk scheen bedrogen te zijn, bleef troosteloos; en — na verloop van vier weken, deed zij de onherroepelijke gelofte, en werd in den ongelukkigen sluijer gehuld.

Doch keeren wij tot *Hainberg* terug. Deze had, zoo als wij reeds zagen, met radeloozo spijt den brief, waarin *Agatha* hem schreef, dat *Bertha* gehuwd was ontvangen, en vruchteloos gehoopt door het zwaard des vijands een leven te eindigen, waarvan hij zich ook veel voorgesteld had, maar dat hem nu tot een last geworden was. Na den vrede verliet hij de dienst, en begaf zich naar een landgoed, om daar, verwijderd van het gewoel der wereld, haar te vergeten, wier beminnelijke hoedanigheden eenen zoo diepen indruk in zijn hart gemaakt hadden; en daar hij zeer stil leefde, en bijna met niemand omgang had, was *Bertha* reeds een jaar lang eene non, vóór dat hij er iets van gewaar werd. Zoodra hij zulks echter vernam, was de geheimzinnige sluijer, die *Bertha's* gedrag verborgen hield, opgeligt, en nu werd zijne begeerte naar haar een brandende dorst; ja, hij besloot om, het kostte wat het wilde, haar zoo lang te zoeken, tot hij haar zoude vinden, en, gelukte hem dit, dan moest zij ook de zijne worden, al zoude de gansche hel zich daartegen verzetten.

Sedert *Bertha* hare gelofte had afgelegd, werd zij minder streng bewaakt; men vond zulks ook niet noodig, wijl het nu toch voor haar onmogelijk was, ooit aan een huwelijk te denken. Het was haar dan ook niet verboden, door de vensters, welke op de Main uitzagen, eene blik te werpen in eene wereld, die nu voor haar verloren was.

Hier was het, dat naar oog *Hoinberg*, die haar onophoudelijk en overal gezocht had, voor het eerst ontmoette; en ook hij herkende haar, hoe zeer zij ook door de smart en door hare kleeding veranderd was. Een zijner getrouwste vrienden, *Albert von Rugern*, wist, in monniks kleederen vermomd in het klooster te komen, en vond, door de bijzondere vrijheid, die de abdis aan de nonnen, vooral met geestelijken, liet, spoedig de gelegenheid, *Bertha* van het gansche beloop der zaken te onderrigten. Hierdoor geraakte het meisje in zulk eene woede, dat zij zich niet bedwingen konde, alles aan de abdis te kennen te geven, en haar, in het bijzijn van al de heilige zusters, hare kunstgrepen en bedriegerijen te verwijten. De huichelares, die het opzien wilde vermijden, hetwelk *Bertha's* openlijke bestraffing zeker ten gevolge moest hebben, speelde de rol van eene grootmoedig vergevende. Met argusoogen sloeg zij evenwel al de handelingen van *Bertha* gade, en het kostte haar weinig moeite, gewaar te worden, dat zij schier alle nachten, door middel van eenen draad uit een der vensters van het gebouw, eene verbodene briefverwisseling hield. Nauwelijks had zij hiervan kennis bekomen, of zij gaf *Bertha* eenige bezigheden, ten einde in dien tijd, ongemerkt, hare cel te doorzoeken, en

SAMARANG.

☞ Volgens bekendmaking van den Resident is het vertrek der Landmail bepaald op Donderdag den 3den November, *des avonds te 6 ure*, moetende de brieven *des namiddags te 4 ure* bezorgd worden.

— Gisteren heeft alhier de verpachtingen van 's lands middelen over 1860 plaats gehad; de afloop daarvan is als volgt:

Waarde der Amfioen en pachtschat 's maands.

Samarang	*f* 76,100
Kadoe	„ 22,500
Bagelen	„ 15,500
Banjoemaas	„ 13,200
Soerakarta	„ 82,000
Djocjakarta	„ 47,700
Dus meer dan in 1859:	
Samarang	„ 217,200
Banjoemaas	„ 62,400
Bagelen	„
Soerakarta	„ 84,000
Djocjakarta	„ 56,400
Kadoe	„ 12,000

Gewone middelen over 1860 *f* 13,955 's maands of *f* 167,460 's jaars, dus *f* 50,940 minder dan in 1859.

— De Javasche Courant bevat de volgende bekendmaking:

De Raad van Directeuren, daartoe gemagtigd, brengt, ten vervolge op de bekendmaking van den algemeenen secretaris van den 2den Augustus jl., opgenomen in de nummers 62 t/m. 65 van de Javasche Courant van het loopende jaar, ter kennisse van belanghebbenden:

dat het vergelijkend examen, bedoeld bij artikel zes van het Koninklijk besluit van 2 Mei 1859, no. 33 (Indisch staatsblad no. 58), voor zooveel het jaar 1859 betreft, ten overstaan van den raad van directeuren, in het openbaar zal worden afgenomen door eene daartoe benoemde commissie van examinatoren, op Maandag den 19den en volgende dagen van de maand December aanstaande, in de groote vergader-zaal van den Raad van Nederlandsch-Indie, op het paleis te Weltevreden;

dat bij dat examen zal worden toegepast het cijfersysteem, op den voet van art. 9 van het reglement, gearresteerd bij besluit ven den 12den December 1852, No, 1 (Staatsblad No. 8.)

dat een candidaat zal worden beschouwd een voldoend examen te hebben afgelegd, — ook om aanspraak te hebben op vergoeding voor reis- en blijf-kosten, — wanneer het totaal der cijfer in de vakken, hieronder sub a t/m. g vermeld, behaald, ten minste het twee derde gedeelte uitmaakt van de som, welke verkregen zou zijn geworden, indien alle vragen in die vakken voldoende waren beantwoord.

a. de maleische taal;
b. de land- en volkenkunde van Nederlandsch-Indie;
c. de nederduitsche taal, stijl- en letterkunde;
d. de vaderlandsche geschiedenis;
e. de algemeene geschiedenis;
f. de aardrijkskunde, en
g. naar verkiezing van den examinandus, de practische landmeetkunde en waterpassing,

of

de beginselen der beschrijvende meetkunde;

zoodat, aangezien in elk dier vakken zes vragen gedaan zullen worden, de candidaat in deze vakken alleen acht en twintig punten moet behalen.

en dat, om de meerdere of mindere mate van algemeene kennis en daarnaar de rangschikking van de examinandi verder te bepalen, degenen, die in de hierboven genoemde vakken voldaan hebben, bovendien in de gelegenheid zullen worden gesteld, om zich naar keuze nader te doen examineren in een of meer van de vakken omschreven onder de nummers 1, 4, 6 t./m. 9, 12 t.m. 16 en 19 t./m. 21 van § a van de beschikking van den minister van binnenlandsche zakken van 29 December 1852, opgenomen in nummer 15 van het Indisch Staatsblad van 1853, zullende in elk der vakken, bedoeld, sub 1 en 6 (No. 6 drie vakken) vier, sub 4, 7, 8 en 9 drie, en sub 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20 en 21 twee vragen tot beantwoording worden voorgelegd.

De hoofden van gewestelijk bestuur, in wier ressort ambtenaren gevestigd zijn, die eene toelating tot het examen hebben verkregen, zijn bevoegd, om hun op de vermoedelijk ter zake te goed te maken reis- en verblijf-kosten een voorschot te verleenen.

Batavia, den 20sten October 1859.

De Raad van Directeuren;
G. H. UHLENBECK, president.
Ter ordonnancie van denzelven,
LUTJENS, tijdel. secr.

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 21sten tot en met den 28sten October 1859.

Johannes Olmeijer, Maria Olmeijer en Maria Sophia, J. C. Smith, Pascal, G. Soekias, J. Steendam, C. M. Satoor, W. F. F. Semster, A. S. Hempenius, J. Vroom, H. Tinkhof, Mr. van Kervel, W. F. Itzig Heine, J. F. Jansen, J. Mendes da Costa, J. A. Zeijdel, J. J. Loep, J. Breton de Nijs, A. de Wolff met echtgen., J. Corver, Mevr. Kok, Millard, Resident Njeuwenhuijzen, G. J. Lintz, P. W. Hornung en familie, G. L. Dorrepaal, H. C. Wilmans met echtgen., G. Delcolombo, Waszklewiesz, F. P. Schreefel, J. G. Hubner, A. Feldman, A. F. Carels, P. Koppenschaar met 2 kinderen.

VERTROKKEN PERSONEN.

A. Brown, Johannes Olmeijer, Maria Olmeijer en Maria Sophia, G. P. Schmidt Wijmans, E. Constant, C. M. Satoor, Meijsenheim Knipschaar, Theophilie Lacombe dit Theo, M. E. Ansen, Wed J G. Masius, de Vriese, Holzschuher von Harlach, Aspirant Ingenieur van Haastert, W. F. Itzig Heine, Prd van der Meer van Kuffeler, C Nagel, Mevr. W. A. Kock geb. Tinneveld, L. M. Joosten, G. C. J. van Hulstijn, J. Steendam, G. Klinkert, Pascal, Mejvr. Koch, F. P. Schreefel, J. G. Hubner, P. M. J. Mortier, A. S. Hempenius, W. F. F. Semster, A. Kocken met fam., J. Vroom, P. Koppenschaar met 2 kinderen, F. Neumann.

Vertrekkende Personen.

F. LACOURT en familie,
gemagtigden de Heeren A. F. COUVREUR.
(1357) C. S. VAN HEEKEREN.

Schepen in Lading

op den 27sten October 1859.

Naar ——— Ned. bark Crinoline, kapt. *W. K. E. Paré*, agenten *Soesman & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Alblasserdam, kapt. *J. 't Hoen*, agenten *Mac Neill & Co.*

Naar BONIE, Ned. schip Geertruida Maria, kapt. *J. Mulder Drenth*, agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Sara Alida Maria, kapt. *S. Stapert*, agenten *B. Kopersmit & Co.*

Naar BONIE, Ned. bark Louis Meijer, kapt. *C. Holtgreve*, agenten *van Maanen & Co.*

Naar BONIE, Ned. schip Hugo Grotius, kapt. *A. K. Zweede*, agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. schip Kronprinsen, kapt. *C. E. Bothen*, agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Catharina Maria, kapt. *A. Schuchardt*, agenten *Mac Neill & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Johanna Geertruida, kapt. *P. Flens*, agenten *Mac Neill & Co.*

Naar ——— Ned. Ind. brik Srie Negara, kapt. *Intje Kandar*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Atiatool Rachman, kapt. *Saha Bodin*, agent *Gezagvoerder.*

Naar SINGAPOER, Ned. Ind. schoener Mastora, kapt. *Abdul Rachim*, agent *Gezagvoerder.*

Naar SINGAPOER, Ned. Ind. brik Salim, kapt. *Said Hamit Bin Achmat Segaf*, agent *Gezagvoerder.*

Naar PONTIANAK en GRISSEE, Ned. Ind. brik Fathool Salam, *Hadjie Abdul Karim*, agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. brik Jeannette Maria, kapt. *L. G. Danckes*, agent *Gezagvoerder*,

Naar ——— Ned. Ind. bark Emelie, kapt. *A. de Wolff*, agent *Gezagvoerder.*

Scheepsberigten.

AANGEKOMEN.

October 21 - Ned. Ind. brik *Jeanette Maria*, L. G. Danekes, v. Batavia 16 Oct.— Ned. bark *Canton*, H. J. Tweehuis, v. Batavia 15 Oct., met Z. M. troepen.

October 22 - Ned. Ind. stoomschip *Samarang Packet*, J. F. Scheel, v. Batavia 20 Oct., passagier de heer Frinkhoff en Z. M. troepen.— Ned. Ind. stoomschip *Oenarang*, S. van Hulstijn, v. Batavia 21 Oct., passagiers Z. E. de Luit.-Generaal van Swieten en gevolg, de heeren van Leeuwen en fam., Bloem en fam., Tiedeman en fam., van den Broek, Itzig Heine, Damnitz, Neijs, Kock en fam., Mejufvr. Boulage, Mevr. Kocken en fam.

October 23 - Ned. Ind. bark *Emelie*, A. de Wolff v. Amoij 16 Sept., passagiers de heer Hofstede en Mevrouw de Wolff.

October 24 - Ned. Ind. bark *So-ootban*, Sech Hoesin Bin Mohamat Banseer, v. Sumanap 17 Oct.

October 25 - Ned. Ind. stoomschip *Banda*, G. A. Nije, v. Batavia 23 Oct., passagiers de heeren Lavalette, Nieuwenhuisen, Koppeschaar en kinderen, Z. M. troepen en bannelingen.

October 26 - Ned. Ind. bark *Sarie Elmassoor*, Mohamat Hasin, v. Banjermassing 17 Oct.

VERTROKKEN.

Oct. 21 - Ned. Ind. bark *Seodenoer*, Said Hamit Alkadrie, n. Riouw.— Ned. Ind. bark *Jadul Hair*, Sech Oemar Bin Kaateban, n. Sumanap.— Ned. Ind. brik *Joedoel Barie*, Sech Achmat Bin Joesoop Ganam, n. Soerabaija.— Ned. Ind. stoomschip *Menado*, A. Couteron, n. Batavia, met Z. M. troepen.

Oct. 22 - Ned. Ind. bark *Fathool Manan*, Sech Alie Bergebeh, n. Riouw.— Ned. Ind. bark *Joedool Moebarak*, Sech Oemar Bin Moh. Alau, n. Batavia en Riouw.— Frans. schip *Jessore*, C. Gachet, n. Batvia en Frankrijk.

Oct. 23 - Ned. bark *Canton*, H. J. Tweehuis, n. Bonie.

Oct. 24 - Ned. Ind. stoomschip *Oenarang*, S. van Hulstijn, n. Soerabaija, passagiers Z. E. de Luitt. Generaal van Swieten en gevolg, Z. M. troepen en bannelingen.— Ned. Ind. stoomschip *Samarang Packet*, J. F. Scheel, n. Batavia, met Z. M. troepen.

Oct. 25 - Ned. Ind. brik *Ing Goan*, Liem Kim Wan, n. Tagal.— Ned. bark *Robertus Hendricus*, B. Mulder, n. Bonie, met Z. M. troepen.— Ned. schip *Biesbosch*, J. H Mugge, n. Bonie, met Z. M. troepen.— Ned. bark *Aegedia Paulina*, F. K. Veldman, n. Bonie, met Z. M. troepen.— Ned. Ind. stoemschip *Banda*, Nije, n. Soerabaija.

Oct. 26 - Ned. Ind. brik *Karip*, Pa Tarisah, n. Jawana.— Ned. bark *Borneo*, D. van Arnerangen, n. Nederland.

Oct. 27 - Ned. Ind. bark *So-ootban*, Sech Hoesin Bin Achmat Banseer, n. Pontianak.

AAN- en UITVOER te SAMARANG, *van den 20sten tot en met den 27sten October* 1859.

AANVOER.

Van Padang over Batavia met de Ned. Ind. brik Jeanette Maria, kapt. *L. G. Daneckes.*

Lading van Padang.

530 pik. rijst en 40 pik. kassia, *Tan Tjong Toen.*

Lading van Batavia.

100 ks. Jap. koper, *P. Andreas.*

25 pak. was en 5 kn. roze-water, *M. A. Jasper.*

49 kn. brandewijn en 180 pik. damar, *Ho Sam Lo.*

1040 pik. rijst, 2 kn. papier, 1 kt. confituren, 1 kt. Chin. medicijnen, 1 kt. koperen ringen, 24 kn. thee, 1 kt. zijde, 3 kn. diversen en 150 kn. zeep, *Oei Ma Tjoen.*

Van China met de Ned. Ind. bark Emelie, kapitein *A. de Wolff.*

1441 kn. thee, 43 kn. en 24 ps. Bamb. werk, 400 ton. en 780 ps. stalen pannen, 15 kn. schoenen, 24 pak. touwwerk, 20 kn. gientjoe, 100 ton. verw, 76 krdj. rooktabak, 2 ps. ledikanten, 5 kn. medicijnen, 5 pak. zijden garen, 134 col. eetwaren, 246 pak. papier, 386 krdj. aardewerk, 9600 pak. kommen en borden, 1 kt. kleinigheden, 1 kt. regaal en 2700 ps. vloersteenen, *Bek Beauw Tjoan.*

Van Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapitein *S. van Hulstijn.*

1 ks. diversen, 262 col. diverse lijnwaden, 35 ks. cognac, 2 ks. medicijnen, 10 kn. vruchten op water, 32 kn. wijn, 3 kn. petits pois, 1 pak lamppitten, 1 kt. zijde, 1 kt. speelkaarten, 152 ks. blik, 7 kn. kramerijen, 14 kn. provisien, 2 kn. naalden, 2 ks. monster, 1 vat inkt, 1 kt. ijzerwerk, 2 kn. laken, 6 kn. spiegeltjes, 20 pak. en 55 ks. was, 2 vn. meel, 1 wagen, 110 ks. Jap. koper, 5 kn. salpeter, 1 kt. parapluiën, 4 vn. metaal, 2 kn. bitter, 1 kt. rozen-olie, 1 kt. visch, 15 bossen kaijertouw, 10 vn. teer, 1 kt. sigaren, 1 kt. klatergoud, 3 kn. porcelein, 1 ks. lederwerk, 1 kt. pleetwerk, 1 kt. telegraaf-goederen, 2 zak. klimkam, 4 pak. ijzeren ledikanten, 1 ks. vogelzaad, 1 kt. hoeden en 1 ks. gouddraad, *Order.*

1 kt. lijnwaden en 7 kn. koopmanschappen, *Order. (Uit het Entrepôt aldaar).*

1 ks. regaal, *Order. (Uit het Regaal pakhuis aldaar).*

8 kn. genie en mil. goederen en 10 blokken, *Gouvernement.*

En andere lading van Batavia, bestemd voor Soerabaija.

Van Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Banda, kapt. *Neije.*

1 kt. zakdoeken, 6 kn. cognac, 1 vat teer, 5 kn. gember, 1 pak boeken, 1 kt. en 1 pak manufacturen, 44 pak. goenie zakken en 2 kn. modewaren, *Order.*

1 ks. regaal, *Order. (Uit het Regaal pakhuis aldaar).*

6 houwitsers, *Gouvernement.*

Van Soerabaija met de Ned. Ind. stoomboot Palembang, kapt. *Kuller.*

1/2 pik. was en 3 kn. Java sigaren, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind stoomboot Samarang Packet, kapt. *J. F. Scheel.*

10 kn. Beng. amfioen en 1 ks. monster koffij, *Gouvernement.*

Van Banjermassing met de Ned. Ind. bark Sarie Elmansoor, kapt. *Mohamat Yassin.*

27610 ps. maloeka- en kadjang-matten, 4700 ps. planken, 167 pik. kapas, 2 pik. damar en 2½ pik. koperwerk, *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland met de Ned. bark Borneo, kapt. *D. van Amerongen.*

3755 bn. Gouv. koffij, *N. H. M.*

Naar Nederland met de Ned. bark Maria Adolfina. kapt. *A. Blom.*

3784 pik. Gouv. koffij, 6480 Gouv. suiker en 170 pik. bindrotting, *N. H. M.*

2 kn. diversen, *F. Hasselman.*

1 ks. Jap. goederen, *C. Damnitz & Co.*

2 vn. brood, *Gezagvoerder.*

Naar Frankrijk met het Fransche schip Jessoré, kapitein *C. Gachet.*

2599 pik. koffij, 100 pik. bindrotting, 3000 ps. koehuiden en 4648½ ₰ indigo, *Dorrepaal & Co.*

Naar Riouw met de Ned. Ind. bark Fathool Manam, kapitein *Seck Alie Bergebek.*

32 ps. schapen, *Gezagvoerder.*

Naar Singapoer met het Ned. schip Djoedul Moebarak, kapt. *Seck Oemar Alan.*

10 pik. kandij suiker, 4 kod. zijden plangies en 3 st. rood en katjie katoen, *Gezagvoerder.*

Naar Tagal met de Ned. Ind. brik Ing Goan, kapt. *Lim Kim Wan.*

13 pak. katt. garen, 30 pik. Java werken en 1 krandj. voetzoekers, *Gezagvoerder.*

Naar Pontianak met de Ned. Ind. bark So-oot Ban, kapt. *Seck Achmat Banseer.*

4 pik. Java koperen gongs, *Seck Abdul Rachman Banseer.*

6 kod. Java tabak, 8 pik. Java koperwerk, 11½ kod. Java stroo-matten, 15 kod. zijden plangies, 9 doz. siropen, 5 kod. Java raspels, 6 ps. led. trommels, 4 kod. rottingmutzen, 6½ kod. Java lijnwaden, 10 ps. datjins met gewigten, 1 ledikant, 2 knapen, 1 schaap en 67 ellen everlast, *Mohamat Yoesoop.*

22 ps. schapen, *Gezagvoerder.*

Naar Singapoer met de Ned. Ind. bark Balheer, kapt. *Hadjie Abdul Ganie.*

35 pik. gutha percha, 40/100 pik. garoe-hout, 65 kod pinang scharen, 12 kod. rottinghoeden, 10 pik. vogelnetjes, 53 kod. Java tabak, 28 pik. lange peper, 24½ kod. Java lijnwaden, 10 st. zijden plangies, 5 kod. stroo-matten, 60 paren schoenen, 1 kt. gientjoe, 1 leksteen en 2000 ps. zilveren guldens, *Diverse Personen.*

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, *f* 35.—
Suiker, No. 16 *f* 16½ gehouden, *f* 16 geboden.
Indigo, per pond *f* 3.90 à *f* 3.95.
Koe-Huiden, per corge *f* 60.—
Buffel-Huiden, per corge *f* 45.—
Staart Peper, oogst afgeloopen.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 140.— à *f* 150.—
„ tweede „ idem. *f* 130.— à *f* 135.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 25.—
Katjang „ idem *f* 23.—
Rotting, per pikol, *f* 9 —
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17.—
Wisselkoers op Holland 103 à 103$\frac{1}{20}$

daar *Bertha* al te weinig voorzorg met hare brieven had gebruikt, vond zij ze spoedig, en bemerkte uit dezelve, dat de volgende nacht voor hare vlugt bestemd was. Zij liet hier evenwel niets van blijken, om haar alzoo op heeter daad te kunnen betrappen.

De nacht brak aan, en — *Bertha* vloog haren geliefde in de armen. — Een gereed liggend schuitje bragt hen gelukaan de overzijde der rivier, doch toen zij de hen aldaar wachtende paarden wilden bestijgen, om de plaats te berijken, waar zij, voor altijd met elkander vereenigd, gelukkig kig dachten te leven, werden zij eensklaps door den beschermvoogd van het klooster en een aantal gewapende knechten omringd, *Hainberg* en zijn vriend *Rudern*, die hem vergezeld had, om de gelieven in hunne vlugt behulpzaam te zijn, verloren, terwijl zij beide als leeuwen vochten, in dezen ongelijken strijd het leven.

Spoedig maakte men zich van *Bertha* meester, en bragt haar in het klooster terug, waar zij door de abdis en al de nonnen veroordeeld werd — om levend begraven te worden. — Men maakte op dezelfde plaats, waar men haar gevangen had, een eng gewelf in den grond, en liet haar, voorzien van een brood, eene kan water, eenen hamer, spijkers en eenen strop, met touwen langzaam in hetzelve af, waarop het gewelf met eenen verschrikkelijk grooten steen werd digtgemaakt.

Alvorens *Bertha* aan den grafkuil gekomen was, waren hare levenskrachten uitgeput, zoo dat men haar naar de strafplaats moest heenslepen. In het klooster vertelde men, dat de duivel haar den hals gebroken had, om zooveel te eer meester van zijne prooi te zijn, maar het betere deel geloofden, dat de engel der liefde, met haar lot bewogen, hare ziel van het stoffelijk kleed losgemaakt en reeds overgevoerd had in de gewesten der waarheid en des vredes, om daar, in de vereeniging met haren *Hainberg*, eene vergoeding te vinden voor het leed en den kommer, die boosheid en verraad haar in dit leven berokkend hadden.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 30sten October 1859.
des voormiddags te ½9 *ure:*
C. P. LAMMERS VAN TOORENBURG.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

Zondag den 30sten October 1859.
Eerste H. Dienst *des morgens te* 7 *ure.*
Hoog Dienst *des voormiddags te half* 9 *ure.*
LOF *des avonds te* 7 *ure.*

VERSLAG DER METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN TE SAMARANG.

Datums.	Thermometer.				Winden.				Regen, Onweêr, enz.
Oct.	uur 6	mg. 9	md. 3	av. 10	mg. 6	mg. 9	md. 3	av. 10	
22	23^{9}	29^{5}	31^{8}	26^{6}	N	NO	O	O	
23	23^{4}	29^{7}	26^{2}	25	O	N	W	NW	0.008 des namiddags regen.
24	22^{7}	29^{5}	31	26^{5}	N	NO	NO	N	
25	23	29	30^{6}	24^{6}	N	NO	NO	N	0.0338 regen des namiddags met onweder.
26	23	30^{1}	33^{7}	26^{8}	NO	N	W	W	0.008 regen en onweder des avonds.
27	22^{7}	29^{1}	32^{5}	26^{6}	NO	O	NO	W	des avonds 11½ uur een weinig regen.
28	24^{8}	30^{5}	34^{5}	26^{5}	O	O	NO	NO	0.007 regen des avonds 7 uur. Verwijderd onweder.

N. B. Thermom, naar CELSIUS. De sterkte van den wind van 0 tot 10, als van stilte tot vliegenden storm. Gevallen regen in Ned. Ellen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij het
SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,
van Vrijdag 28 October 1859, No. 43.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 September 1859.

NEDERLAND.

Den 5den September zal aan 's rijks werf te Amsterdam de commissie vergaderen, om de oorzaken op te sporen van het springen van het geschut op de schroefstoomschepen *Medusa* en *Amsterdam*, en op het verdedigingsvaartuig *Pro Patria*. Gemelde commissie is te zamengesteld als volgt: de kapt. ter zee J. C Berghuis, als voorzitter, en als leden den kapt.-luit. ter zee J. J. Wichers, de inspecteur der zee-artillerie W. de Fremery, de luit. ter zee 1e kl. A Schotborg, den luit.-kol. P. H. van der Meulen, van het 2e regiment vesting-artillerie en den 1e luit. A. E. Reuther, opzigter bij 's rijks geweerwinkel te Delft.

— Uit de berigten in sommige dagbladen zou men veronderstellen dat er waarschijnlijkheid bestaat, dat men spoedig uit Nederland naar onze O.-Ind. bezittingen zal kunnen seinen; dit is evenwel niet juist en welligt kunnen er nog jaren voorbijgaan, alvorens dit kan geschieden. Van Nederland uit kan men thans reeds door Turkije, over Gallipoli en Chios naar het eiland Candia telegrafeeren. Tusschen Candia en Alexandrie is het leggen van een telegraaf-kabel onlangs voor de tweedemaal mislukt. Van Alexandrie kan geseind worden over Suez naar Aden, maar van Aden naar Britsch-Indie moet nog een telegraafkabel worden gelegd. Door Britsch-Indie moeten de berigten naar Java over Calcutta naar Singapore, maar van Calcutta tot Singapore, zijn tot nu toe slechts enkele sporen van telegrafen. Het maken der lijnen aldaar is zeer moeijelijk, omdat de inwoners niet aan Engeland onderworpen zijn, terwijl het leggen van telegraafkabels kostbaar en gevaarlijk is. Men ziet dus dat, al komt de telegrafische gemeenschap tusschen Batavia en Singapore tot stand, er eerst een middel moet bedacht worden, om een telegraafkabel met goed succes van Candia naar Alexandrie en van Aden naar Hindostan te leggen. Al mogten nu deze twee kabels, gelijk men veronderstelt, over een paar maanden gelegd kunnen zijn, dan blijft nog over de verbinding van Calcutta met Singapore, hetgeen nog lang tot de vrome wenschen kan behooren.

— De minister van kolonien heeft ter algemeene kennis gebragt, dat de gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indie van wege den koning is aangeschreven, om eene ordonnantie uit te vaardigen, houdende zakelijk:

dat van de havens vermeld in de ordonnantien van 31 Mei 1858 (*Indisch Staatsblad* no. 65) en 23 Maart 1859 (*Indisch Staatsblad* no 13), na 31 December van dit jaar voor den algemeenen invoer slechts zijn opengesteld: op Java de havens van Cheribon, Pasoeroean en Tjilatjap; ter Westkust van Sumatra de havens van Natal en Priaman, en in de Zuider- en Ooster-Afdeeling van Borneo de haven van Sampit, en dat aldaar, na dat tijdstip, ook de bij laatstgemelde ordonnantie ontzegde invoer van wollen en katoenen goederen, vervaardigd bewesten de Kaap de Goede Hoop en aangevoerd van plaatsen buiten Nederlandsch-Indië of van Nederlandsch Indische vrijhavens, is toegestaan;

dat ingetrokken is art. 2 van het besluit van den vice-president waarnemend gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indie van 23 December 1851, no. 1 (*Indisch Staatsblad* no 46), en dat mitsdien in alle voor den algemeenen invoer opengestelde havens op Java en ter Westkust van Sumatra ook wollen en katoenen goederen met certificaat van Nederlandschen oorsprong, tegen het bij tarieven bepaald verminderd regt, kunnen worden ingevoerd.

Dezelfde minister heeft wijders kennis gegeven aan de belanghebbenden dat, in verband met de openstelling van meerdere havens in Nederlandsch-Indie voor den algemeenen handel, de navolgende wijziging in de thans bestaande regelen ten aanzien van de behandeling van certificaten van Nederlandschen oorsprong bij het departement van kolonien zal plaats hebben.

De certificaten van Nederlandschen oorsprong zullen slechts worden geviseerd voor de eerste haven in Nederlandsch-Indie, naar welke het schip, waarin de goederen geladen zijn, bestemd is.

Bijaldien de goederen in zoodanige haven niet mogt worden gelost en ingevoerd, maar met hetzelfde schip naar eene andere haven worden bestemd, zal de betrokken ontvanger der inkomende en uitgaande regten in de eerste haven, het bij hem voorhanden duplicaat van het certificaat, in een behoorlijk verzegeld couvert, aan den gezagvoerder van het schip ter hand stellen, om door dezen met het origineel aan den ontvanger ter plaatse waar de lossing geschiedt, te worden ingeleverd.

Bij gedeeltelijke lossing in meerdere havens, zal in gelijker voege gehandeld worden.

Geenerhande wijziging wordt overigens gebragt in de bemoeijingen der gemeentebesturen, noch in die der belanghebbenden, ten aanzien van de opzending der certificaten van oorsprong aan het departement van kolonien.

— Wij vernemen, dat de heer van Vlissingen, houder der concessie voor de exploitatie van gronden in de wester-afdeeling van Borneo, dezer dagen, bij beschikking van den minister van kolonien een uitstel verkregen heeft tot ultimo October aanstaande, voor de oprigting der maatschappij, bedoeld bij art. 14 der acte van concessie van 5 Maart 1859; en dat binnen weinige dagen zal worden beslist of de inschrijving te dier zaken, uithoofde van den politieken toestand van Europa tot dus verre verschoven, alsnu zal worden opengesteld.

— Wij vernemen, dat dezer dagen het leesmuseum voor Indische aangelegenheden te Delft tot stand is gekomen. De voorloopige commissie is zamengesteld uit de heeren: E D. Levyssohn Norman, president; mr. J. van Kuyk, burgemeester der stad; R. de Fielliettaz Bousquet, oud-resident op Java; dr. S. Keyzer, leeraar aan de academie; en verder uit de heeren studenten, W. Stortenbeker, T. L. T. E. de vogel, D. T. W. Lucassen, C. S. Verwys en J. de Blaauw, secretaris.

Verder vernemen wij dat het leesmuseum reeds 15 Sept. geopend zal worden.

— De gezondheids-toestand van den veestapel laat veel te wenschen over. Behalve de immer voortdurende longziekte onder het rundvee in Friesland wordt thans in Noord-Brabant het miltvuur waargenomen. In dat gewest heerscht ook eene ziekte onder de paarden, waardoor er velen geveld worden. Alle mogelijke voorzorgen worden genomen, om de verspreiding van deze eerst voor weinig tijds ontdekte epidemien te voorkomen. In Drenthe lijden de schapen in groot aantal aan de pokken. Men is thans bezig deze dieren, bij duizenden in te enten. De varkensziekte heeft in kwaadaardigheid nog niets verloren en breidt zich voortdurend uit.

— Prof. Buys Ballot deelt het volgende mede:

De maanden Julij en Augustus zijn even als Junij warmer geweest dan gewoonlijk. Nu is echter den 28sten Augustus eene groote verkoeling ingevallen Geheel Europa is zeer in temperatuur gedaald en allerwege heeft zich in den nacht van den 28sten op den 29sten een sterk noorderlicht vertoond en zijn groote magnetische storingen waargenomen, gelijk bepaaldelijk uit Parijs, Rome zelfs uit Lissabon wordt gemeld.

— De vreeselijke verwoesting, door den zeeworm aangerigt, als deze zich aan den bodem van een schip hecht, is volgens een uit Sydney ontvangen berigt onlangs in een merkwaardig voorbeeld gebleken, ter waarschuwing voor alle gezagvoerders om zich te verzekeren dat hun koper in voldoenden staat zij. De walvischvaarder *Minerva*, van New-Bedford, bevond zich in Augustus 1858 in de nabijheid van Knoks Eiland (Kingsmillsgroep,) en stiet aldaar, bij stil weder en weinig wind, op een der vele riffen. Zoo gering was de schok dat kapitein Swain (als ervaren zeeman gunstig bekend) meende dat het schip niet de geringste schade bekomen had, en de reis werd zonder eenig oponthoud voortgezet tot den 25sten Februarij ll., toen de *Minerva* de Eilandsbaai verliet. Den 27sten Februarij stak een hevige storm op, het schip werd lek en maakte, in weêrwil dat de beide pompen aan den gang waren, 250 slagen in het uur. Den 19den Maart bereikte men Norfolks-Eiland, de storm hield aan, het lek steeg tot 1000 slagen en de kapitein besloot naar Sydney koers te zetten. Den 29sten kwam het lek tot 2400 slagen of ongeveer 18 duim in het uur. Men werd nu voor de gevolgen beducht; doch de kapitein besloot het schip niet te verlaten, maar het waterruim te doen schoonmaken, ten einde het lek te ontdekken. Bij het weghakken van eenige binnenwegeringen werd bevonden dat verscheidene gaten regt door den bodem van het schip gemaakt waren: met groote moeite gelukte het deze te stoppen, waarbij de manschappen tot hun midden in het water stonden, dat met vervaarlijke kracht binnenstroomde. Zeildoek, dekens enz., goed geteerd, werden rondom de proppen gelegd, en een zware ketting daarop. Zoo kwam men den 9den April te Sydney aan, zijnde de pompen dag en nacht aan den gang geweest. Het schip werd met de geheele lading (1500 v. traan) op de werf gehaald om te repareren. Bij onderzoek van den bodem werd bevonden dat twee bladen koper afgeschuurd waren, ongeveer zes voet van de kiel, even achter de wijdte van den boeg, aan stuurboordszijde. Op deze plek had de worm zijn vernielingswerk begonnen en twee planken ter lengte van 8 voet geheel doorgevreten, slechts eene schil van ongeveer een achtste duim tusschen het water en de binnenwering overlatende. Niemand, dan die het met eigen oogen gezien heeft, zou het mogelijk kunnen achten dat de planken in zee nog aan elkander gebleven zijn. Evenwel is dit gebeurd; het verwonderlijkste is, dat bij het stoppen der gaten de planken in haar geheel niet zijn afgebroken. Ware dit het geval geweest, dan zouden allen die zich aan boord bevonden, verdronken zijn, alvorens men de booten had kunnen uitzetten.

Amsterdam, 26 *Augustus* — Amsterdam en Rotterdam zijn beide deze week door een zwaren brand geteisterd. Te Amsterdam brak die Maandag namiddag uit in de fabriek tot verduurzaming van hout, onder bestuur van den heer *P. van Hoogstraten*, staande op het Wittenburger-eiland. De groote voorraad teer, hout en andere zeer brandbare stoffen, deden de vlammen met snelheid voortwoeden. Eene belendende hagelgieterij werd mede spoedig door het vuur aangetast. Door de vereenigde werking van vele spuiten is men den brand echter meester geworden. De fabrijk is gedeeltelijk vernield, maar de hagelgieterij grootendeels behouden gebleven. Gelukkig was het weder zeer stil; had er eene felle wind geheerscht, dan zou de ramp welligt onberekenbaar zijn geweest, dewijl in de onmiddelijke nabijheid van het tooneel des ongeluks 's lands Werf en het Oosterdok zich bevinden.

— Te Rotterdam is Woensdag in den vroegen morgen het logement *Stad Landen*, van den heer *P. Willet* nabij de Boompjes, afgebrand. Dit uitgestrekte en verscheidene verdiepingen hooge pand, dat geheel tot logement was ingerigt, is met al wat zich daarin bevond eene prooi der vlammen geworden. De belendende huizen hebben zoowel door vuur als door water veel geleden. De dienstmaagd die op de bovenste verdieping sliep heeft nog juist bij tijds de gasten en huisgenooten kunnen waarschuwen.

ENGELAND.

— De *Times* meldt, dat het welslagen van den toestel om schepen te ligten, die in de Victoria Docks is geplaatst, de heeren Brunlees en Webb op het denkbeeld heeft gebragt, of men het plan tot doorgraving van de landengte van Suez niet zou kunnen vervangen door het aanleggen van een spoorweg voor schepen tusschen de beide zeeën. Volgens het plan van genoemde heeren, zouden in de beide havens toestellen moeten worden opgerigt, door middel van welke men de schepen (door hydraulisch vermogen) zoude kunnen ligten en op stellingen plaatsen, welke stellingen zouden rusten op vijf spoorlijnen, die buitendien elk op zich zelf voor het gewone goederenvervoer kunnen gebezigd worden. De genoemde heeren denken dat deze nieuwe soort van spoortreinen 20 mijlen per uur zouden kunnen afleggen. De kosten worden begroot op pd. St. 4.800.000 tegen pd. St. 6.400.000, welke het plan van den heer de Lesseps zoude vorderen. De schepen, op hunne stellingen geplaatst, zouden onderzocht en zelf gerepareerd kunnen worden, terwijl hunne zeilen meer nut op den spoorweg dan in het kanaal zoude doen.

— Volgens de opgave van den *Board of Trade*, hebben de uitvoeren gedurende de maand Julij bedragen eene waarde van pd. St. 11.285.451 tegen pd. St. 12.201. 532 en pd. St. 10.993.997 in dezelfde maand van 1857 en 1858.

— Dezer dagen is een der meest populaire Engelsche schrijvers Leigh Hunt overleden. Hij werd in 1784 geboren.

— Uit Valentia in New-Foundland heeft de door de Trans atlantische telegraaf-maatschappij derwaarts gezonden ingenieur Webb gemeld, dat volgens zijn gevoelen de telegraaf kabel, behalve op 2 geïsoleerde punten in de nabijheid der Amerikaansche en Iersche kusten, waarschijnlijk onbeschadigd is; zoodat er nog mogelijkheid bestaat dezen weder in werking te brengen.

— Uit Lissabon wordt van den 27sten Augustus geschreven dat de Cortes den 4den November zouden bijeenkomen.

— Volgens berigten van het eiland Ceuta hebben aldaar ernstige vijandelijkheden plaats gehad tusschen de Mooren en de Spanjaarden. Het ontbreekt daaromtrent nog aan officieele berigten. Uit hetgeen sommige bladen daaromtrent mededeelen schijnt echter te blijken, dat het geschil ontstaan is ten gevolge van een muur, dien de Spanjaarden als grensscheiding op het eiland oprigtten. De Mooren protesteerden hiertegen, en daar dit niet baatte, kwamen zij in grooten getale hijeen op de plaats waar de werkzaamheden verrigt werden, ten einde dit te beletten. Al spoedig werd men van weerszijden handgemeen en van lieverlede ontvingen beide partijen versterking. Duizend man Spaansche troepen werden uit Algesiras naar het tooneel der wanordelijkheden gezonden, doch deze troepen vonden daar toen reeds 7000 gewapende Mooren bijeen. Er ontspon zich daarop een gevecht dat ongeveer vier en twintig uren heeft geduurd; de Mooren werden meer dan eens met verlies terruggeslagen doch herhaalden telkens den aanval weder. Het schijnt dat de Spanjaarden de bovenhand behielden doch daaromtrent is met zekerheid nog niets bekend. Intusschen heeft er iets met de *Indus* plaats gehad, waaromtrent door de Engelsche regering ongetwijfeld aan de Spaansche ophelderingen zullen worden gevraagd. Toen namelijk de *Indus*, welke boot met de Indische en Chinesche mail te Southampton is aangekomen, in den morgen van den 27sten Augustus ter hoogte van Tarifa (eene aan Spanje toebehoorende versterkte zeehaven in de wateren van Gibraltar) passeerde, viel er van de wallen dier plaats een kanonschot, en toen de stoomboot haren weg desniettemin voortzette, loste een der Spaansche batterijen een tweede schot met het gevolg, dat een kanonkogel in de onmiddelijke nabijheid van het stoomschip in zee nederviel. De passagiers merkten op, dat intusschen de Engelsche vlag te Tarifa werd geheschen. De *Indus* haastte zich haren weg te vervolgen doch heeft mededeeling van het voorgaande aan de Engelsche regering gedaan. Men veronderstelde dat men de Tarifa de *Indus* heeft willen dwingen om bij te draaijen, ten einde berigten te ontvangen van hetgeen te Ceuta gebeurd was.

— Sir *William Armstrong*, de uitvinder der naar hem genoemde getrokken kanonnen, heeft het thans, na langdurige proefnemingen, zoover gebragt, om ook gewone loopen in getrokkene te veranderen. Den 29sten werden met een zoodanig veranderden 32 ponder te Chattam proeven genomen, die de verwachting ver overtroffen. Het wit was slechts 6 voet groot en toch trof elk schot met de grootste naauwkeurigheid op een afstand van 10,200 voet. Wanneer de noodige machines eens gereed zijn, zal de geheele vloot nu spoedig met getrokken kanonnen gewapend zijn.

— De landverhuizing naar de Kaap-kolonie duurt in toenemende mate voort. In den loop van dit jaar zijn reeds 2600 personen, meerendeels landbouwers en ambachtslieden, op kosten der kolonie, van Londen derwaarts uitgezonden.

— Woensdag ll. stond voor de politie-regtbank te New-port in Monmouthshire eene vrouw teregt, beschuldigd van in mans kleederen langs de straat te hebben gewandeld. De beschuldigde, in zeemans gewaad gekleed, vertoonde in al haar doen en laten een echt matroos, en vormde in rondborstigheid van voorkomen een volmaakt contrast met haren echtgenoot, een zeeman met een bedaard uiterlijk, die naast haar stond. Uit de verklaring van getuigen bleek, dat zij, niet minder dan tien jaren geleden, de aan hare sekse passende kleeding had afgelegd, en zich aan harden en onophoudelijken arbeid gewend had. In verschillende betrekkingen had zij reizen gedaan, naar Quebeck, Bombay en andere ver gelegen plaatsen, ook op kustvaarders gediend, daarbij nooit van haren pligt afwijkende, maar in tegendeel even als de overige mannelijke matrozen de lading van, of aan boord brengende. Zij kwam, korten tijd geleden, te New-port aan, alwaar hare kunne werd ontdekt, en toen zij daar bleef wonen en zich, gelijk vroeger als een man kleedde, zag de sergeant der dokpolitie zich genoodzaakt, haar voor de regtbank te brengen. De beschuldigde verklaarde, dat zij gehuwd was op den 12den Julij ll. en ongeveer 3 maanden geleden als kok of hofmeester op een schip naar Truro was gegaan, om haren man behulpzaam te zijn, wien een ongeluk had getroffen. De vrouw werd vrijgesproken, en men deed haar met een omnibus naar huis brengen, ten einde de lastige menigte van haar af te houden.

— Te Toulon is op last van het ministerie van marine eene proef genomen met ijzeren drijvende batterijen, die bestemd zijn geweest voor den aanval tegen Peschiera en Mantua. Deze werktuigen waren, volgens de aanwijzingen des keizers, in den tijd van 35 dagen gereed gemaakt, hoewel het ministerie 2 maanden had toegestaan; de plotseling gesloten vrede had echter niet toegelaten om ze op het meer van Garda in een te zetten en op te tuigen. Thans heeft men de proef genomen, in hoe veel tijd die werktuigen voor de dienst gereed konden zijn. Men heeft daartoe het ongunstigste terrein gekozen en gebruik gemaakt van eene batterij die ingepakt uit Italië was teruggezonden. Na 87 uren arbeids was de batterij gereed en vuurde men uit al de stukken. Naar het oordeel van bevoegden, zou men op een gunstig terrein slechts 48 uren noodig hebben.

FRANKRIJK.

Gelijk wij in ons vorige gemeld hebben, heeft graaf de Morny, president van het wetgevend ligchaam, bij de opening van den algemeenen raad van het departement Puy de Dôme eene redevoering gehouden, waarin hij de tegenwoordige koele verhouding tusschen de regeringen van Engeland en Frankrijk toeschrijft aan de hevige taal der Engelsche redenaars en dagbladen tegen Frankrijk, terwijl hij er bijvoegde, dat het reeds zoover was gekomen dat de verbittering tusschen beide regeringen doorgedrongen is tot de bevolking. De *Presse* bevat nu een artikel tegen deze en andere beweringen van den graaf dat hoofdzakelijk van den volgenden inhoud is:

De verwijten van graaf de Morny zijn onwaar. Hij zegt dat men wederkeerig wantrouwen opwekt en dit voert men zoo goed uit, dat op een gegeven oogenblik een incident zonder beteekenis; een gemakkelijk uit den weg te ruimen misverstand, eene ernstige verwikkeling worden kan. Dat is blijkbaar overdrijving. Maar aangenomen dat de verbittering der regeringen reeds doorgedrongen is tot beider bevolking, en dat alle verstandige menschen tot hunne droefheid ontwaren, dat de voordeelen van een vervlogen tijdperk, de hartstogten van Trafalgar en Waterloo, teruggekeerd zijn, aan wie ligt dan de schuld? De heer de Morny zegt aan de Engelschen; hunne redenaars en dagbladen vleijen de nationale prikkelbaarheid, om een soort populariteit te verwerven, en de toerustingen in Engeland zijn het gevolg eener hersenschimmige vrees, welke voedsel vindt in die stoute taal. Maar de graaf vergeet dat die redenaars de aanzienlijkste personen in den lande zijn, dat zij, als leden van het parlement, eene gewigtige positie en veel invloed hebben.

» De heer de Morny vergeet voorts, wanneer hij van de Engelsche redevoeringen en dagbladen spreekt, hoezeer de Fransche drukpers voor 19 maanden, het Engelsche volk beschuldigde, als betrokken in den aanslag van 14 Januarij. Hij kan in de kolommen van den *Moniteur* de adressen van de kolonels lezen, die om de eer verzochten, de voorhoede te mogen uitmaken van het leger, dat Engeland rekenschap zal afvragen voor de straffeloosheid der monsters, die in gindschen schuilhoek onder de bescherming der wet zijn.

» Streng genomen, konden die uitdagingen nog verschooning vinden in eene oogenblikkelijke opwelling van verontwaardiging. Maar nog voor 14 dagen verklaarde een lid van het wetgevend ligchaam in den *Constitutionnel* en het *Journal de l'Empire*, dat Frankrijk onverhoeds 50,000 à 60,000 man kon werpen op een of ander punt van een vijandelijk land. Waarom die bedreiging in koelen bloede en zonder eenige oogenschijnlijke beweegredenen? Engeland zag in, dat die waarschuwing aan zijn adres was gerigt. Had het daarin ongelijk?

» De heer de Morny is van oordeel, dat de loyale trouw des keizers en zijne vredelievende voornemens eene voldoende geruststelling voor Engeland moeten zijn. Maar wij zijn dat gevoelen niet toegedaan. De keizer zeide nog den 7den Februarij, bij de opening van het wetgevend ligchaam: »om het zoo nuttige doel van den vrede te bereiken, heb ik bij elke gelegenheid getracht de verbitterende herinneringen van het verleden, de aanvallen des lasters, de nationale vooroordeelen zelfs van mijn land te doen vergeten." En de *Constitutionnel* liet daarop, natuurlijk niet onbewimpelder, later volgen: » Indien, in plaats van den nationalen wrok te bedwingen, de keizer dien opgewekt had, en allen eene kortstondige populariteit had willen bejagen, wie zal dan zeggen dat Frankrijk op zijne roepstem niet als één man zou hebben opgestaan?"

» Hoe, er bestaat, zoo zegt men, bij ons zulk een diepen wrok, zulke nationale vooroordeelen, dat het hoofd des staats ze slechts noodig heeft op te wekken, om Frankrijk als één man te zien opstaan, en men verwondert zich nog, dat Engeland daarin eene reden van bezorgdheid vindt? De keizer der Franschen is meester van zijne gevoelens, maar is hij het ook van de toekomst?

» Die overwegingen zijn buitendien niet noodig om Engeland te doen wapenen. Europa was voor drie maanden nog op het punt van in een algemeenen oorlog te geraken. Zou in zulk een algemeenen oorlog Engeland geen rol te vervullen hebben, en moest het zich derhalve niet toerusten?

» Het volk, dat de ziel geweest is van de vier grootste coalitien, welke Europa sedert de vijftiende eeuw heeft zien tot stand brengen, dat overal, en ook tegen de Fransche republiek en het keizerrijk, als overwinnaar heeft gestreden, dat op alle oorden der aarde magtige kolonien heeft gesticht, dat volk kan geen lijdelijk aanschouwer blijven van gebeurtenissen, die de gedaante van Europa kunnen doen veranderen. Het kan zich vooral niet blootstellen de tijden te zien herleven, toen de Ruyter den Teems opvoer.

» Men beweert, dat die tijden wel eens kunnen terugkomen, want de stoom heeft aan de zeeoorlogen een geheel ander karakter gegeven. Wij kunnen dat punt niet uitmaken. Maar de vereeniging van alle Europeesche vloten tegen Engeland komt ons zeer moeijelijk, zoo niet onmogelijk voor. Engeland toch snijdt de gemeenschap tusschen Noord- en Zuid-Europa af, en wij zien niet in, hoe de vloten uit de Oostzee in den Atlantischen Oceaan zouden komen, en nog veel minder in de Middellandsche zee.

» Zooveel is althans zeker dat, om op zooveel punten zulk eene fiere en sterke natie aan te vallen en te overwinnen, Frankrijk veroordeeld zou zijn tot ongeloofelijke offers, die catastrophes zonder eenige vergoeding ten gevolge zouden hebben. Lodewijk XIV hield zich overtuigd, dat elke poging tot een inval, Engelands strijdkrachten zou vermeerderen, en Napoleon I zeide zelfs, dat het komen moeijelijker was dan het weggaan. Hetgeen toen waar was, is het thans ook, en daarom zijn de hartstogten zoo onstaatkundig van hen die van een inval in Engeland droomen. Wat zouden wij willen doen? Zijne fabrieken vernielen, zijne hoofdstad verbranden? Zulke barbaarsche handelingen zijn een anachronisme, ze zijn niet meer mogelijk.

» Laat ons liever een ander soort van krijg tegen Engeland voeren: een industrieelen en commercieelen oorlog, een strijd van vooruitgang en beschaving, die lof verdient en het welzijn van allen zal bevorderen. Dit zegt ook graaf de Morny, en daarin heeft hij in alle opzigte gelijk. Indien zekere bladen en zekere personen nimmer eene

andere taal gevoerd hadden, dan zou de heer de Morny zich niet te beklagen hebben over de Engelsche dagblad-artikelen, noch over de redevoeringen in het Parlement.

» Frankrijk en Engeland hebben niet alleen niets te winnen, wanneer zij elkander wederkeerig verzwakken, maar integendeel oneindig veel te verliezen. Hunne veiligheid, hunne grootheid en hun invloed vorderen eene onderlinge bescherming en ondersteuning in hunne vrijheden en in de toename van hun welzijn. Zij zullen op die wijze voor eene bekrompene en anti-maatschappelijke staatkunde, die zoolang een bron van ongeluk voor Europa was, eene milde, humane en roemrijke politiek in de plaats stellen. De routine en de vooroordeelen mogen morren en protesteren, maar de rede en het gezond verstand zullen juichen, en dat is genoeg"

— De *Moniteur* behelst een decreet, waarbij de divisie-generaal E. C. de Martimpry benoemd wordt tot opperbelhebber der Fransche strijdkrachten te land en ter zee in Algerie, en zulks ter vervanging van den divisie-generaal Gues Viller.

— De *Moniteur de l'Armée* bevat den staat van het gedeelte der armee, hetwelk zich nog in Italie bevindt en, naar het schijnt, nog niet zoo spoedig van daar wordt terug verwacht. Dat gedeelte, onder bevel van den maarschalk Vaillant, bestaat uit vijf divisien, respectivelijk onder de bevelen van de generaals Autemare, Ulrich, Bazaine, Failly en Bourbaki; te zamen uitmakende 22 regimenten infanterie, 8 batterijen artillerie, 3 bataillons jagers te voet en 6 compagnien der genie, benevens twee brigades kavallerie, zamengesteld uit 2 regimenten jagers, 2 regimenten huzaren, 4 batterijen reserve artillerie, 1 reserve-park artillerie, 1 afdeeling pontonniers en 1 reserve-afdeeling der genie.

— Onder de uitgewekenen, die geweigerd hebben van de amnestie gebruik te maken en naar Frankrijk terug te keeren, bevinden zich ook de heer Barbés en de kolonel Charras. Laatstgemelde heeft ten aanzien dier zaak een zeer scherpen brief openbaar gemaakt. Nopens de heeren Blanqui, Delescluze en Miot verneemt men, dat zij van de amnestie gebruik zullen maken, om van hunne deportatie ontheven te worden, maar dat zij overigens niet gezind zijn naar hun vaderland terug te keeren.

— De heer Duchêne de Beilecourt is, naar men verzekert, benoemd tot consul-generaal ter behartiging der Fransche belangen te Jeddo, de hoofdstad van Japan. Waarschijnlijk zal ook een Fransch consul worden aangesteld te Irkutsk, de hoofdstad van Oostelijk Siberie. De Fransche regering zou daartoe overgaan, omdat Rusland zich thans zeer uitbreidt in Boven-Azie.

— De berigten uit Algerie luiden niet gunstig. De Arabieren van Sahara en van Kabylië zijn namelijk in opstand gekomen, nadat de Marabouts hun tot een heiligen oorlog opgeroepen hadden. Men verneemt dat eenige regimenten naar hen afgezonden zullen worden.

— Volgens het *Journal du Havre* zijn onlangs op de kust van Florida weer 600 Afrikaansche negers geland, terwijl men onmiddelijk na de landing het schip heeft verbrand, ten einde zooveel mogelijk de sporen van dien verfoeijelijken handel uit te wisschen. Hetgeen vooral opmerking verdient, is dat de meeste slavenschepen in de vrije staten van Noord-Amerika gebouwd en uitgerust worden. Dit is een feit, dat algemeen bekend is.

— Men verneemt uit Madrid, dat de Engelsche gezant vertoogen bij de Spaansche regering heeft ingediend tegen de wijze, waarop op het eiland Fernando Po negerslaven ingevoerd en ook behandeld worden. De gezant heeft zich ten deze beroepen op de verklaringen van den admiraal Wyse, Engelands vlootvoogd in de Afrikaansche wateren. Ten gevolge daarvan heeft de Spaansche regering aan haren gouverneur op genoemd eiland eene aanschrijving gerigt, met last om den verfoeijeljken slavenhandel met kracht tegen te gaan en allen te straffen, die zich daaraan schuldig maken.

— Uit Turin wordt gemeld, dat bij den gemeenteraad dier stad het voorstel zal worden ingediend om een monument ter eere van koning Victor Emanuel op te rigten en daarvoor 100,000 franc. beschikbaar te stellen. De gemeenten en burgers van den geheelen staat zouden daarvoor ook geldelijke bijdragen kunnen leveren.

— In eene der groote scheikundige ateliers te Lyon is toevalligerwijze eene ontdekking gedaan, die waarlijk wel verdient vermeld te worden, omdat ons daarmede een hoogst eenvoudig middel aan de hand wordt gegeven, om te midden der grootste zomerhitte van het zoo lastige stuiven op onze openbare wegen bevrijd te zijn. Op het terrein der werkplaats was namelijk bij ongeluk eene hoeveelheid *acidum hydrochloricum*, eene soort van chloorwater, uitgestort, waarbij men naderhand opmerkte, dat op die plek niet alleen eene verharding in den grond was teweeg gebragt, maar ook dat zij, in weerwil der lang doorgestane hitte en droogte, gestadig vochtig bleef. Dit bragt de directie op het denkbeeld om daarvan eens in het groot eene proef te nemen en deze heeft werkelijk tot resultaat opgeleverd, dat een drooge zandige bodem voortdurend in een toestand verkeerde alsof er eerst een half uur te voren water op uitgegoten was, terwijl andere aangrenzende terreinen zich telkens met het aanbreken van den dag in zulk een staat van verdrooging en verharding vertoonde, als bij ons te lande, in de maand Maart bij veel rijm gewoonlijk het geval is. Daar het tevens is gebleken, dat het middel even goed op straat- en macadam-wegen als op een ongeplaveid zandpad voldeed, zal hiervan dan ook ongetwijfeld wel partij worden getrokken.

— Een hôtel in de Champ-Elysées te Parijs is het tooneel van een ontzettend ongeluk geweest. Een jonggehuwd Engelsch paar bewoonde eene kamer in dat hôtel. Op het oogenblik dat beiden zouden gaan wandelen, stak de man een cigaar aan en wierp den lucifer, die hij daartoe gebezigd had, onder den schoorsteenmantel. De vrouw plaatste zich toen voor den spiegel, die zich boven den schoorsteen bevond, waardoor de rand van haar barége-kleed met den nog glimmenden lucifer in aanraking kwam, met het gevolg, dat het kleed vuur vatte en de ongelukkige zich weldra door vlammen omringd zag, die haar echtgenoot niettegenstaande de wanhopigste pogingen niet kon bedwingen. Weinige uren later gaf de drie en twintig jarige vrouw, na een vreeselijk lijden, den geest.

— De correctionnele regtbank te Douai heeft dezer dagen in eene zeer buitengewone zaak uitspraak gedaan. Ongeveer een jaar geleden had namelijk een persoon van middelbaren leeftijd aldaar met eenige vrienden aan eene table d'hôte plaats genomen, waarbij na afloop van het diner, onder anderen het magnetismus ter sprake was gekomen. Nadat de aanwezigen een poos de daarbij waargenomen verschijnselen hadden beredeneerd, werd het gesprek gestadig levendiger, doordien sommigen de geheele zaak eene mystificatie noemden, hetwelk door anderen, waartoe ook de bedoelde persoon behoorde, op grond van eigen ondervinding werd tegengesproken. Deze laatste, ofschoon geen magnetiseur, en hoogst waarschijnlijk slechts de opgeruimde stemming van het gezelschap door een onschuldige grap willende verhoogen, deed alstoen het aanbod van oogenblikkelijk op een daartoe aan te wijzen persoon, zijn magnetisch vermogen uit te oefenen, door dezen in slaap te brengen. Dit werd onder eene algemeene toejuiching aangenomen en het neefje van den restaurateur, een twaalfjarige knaap, die juist de kamer binnenkwam, daartoe beschikbaar gesteld. In zijn vrolijken luim plaatste genoemde persoon het jongentje voor zich op een stoel en beproefde dezelfde gebaren te maken, die hij welligt den een of anderen magnetiseur op eene kermis had zien verrigten. In het eerst gaf dit aanleiding tot menigen ongeloovigen glimlach; maar wat gebeurt er? Het kind raakt werkelijk in slaap en de geïmproviseerde wonderman bemerkt tot zijne uiterste verbazing, dat zich daarbij alle verschijnselen opdeden, welke hij reeds vroeger bij anderen in dat geval had opgemerkt, terwijl het onmogelijk was den slapende wakker te krijgen. Er werd ten spoedigste geneeskundige hulp ingeroepen, doch desniettegenstaande scheen de knaap nog een geruimen tijd onder den invloed van het somnambulismus te verkeeren, hetwelk zelfs een paar maanden later nog duidelijk bleek uit hetgeen hij tijdens zijn slapenden toestand sprak. Het geval had inmiddels ten gevolge, dat de zaak voor de regtbank kwam, die den zoogenaamden magnetiseur, wegens het onvoorzigtig veroorzaken eener hersenziekte, welker aanvallen zich later meermalen herhaald hebben, veroordeelde tot eene boete van 25 frc., eene schadeloosstelling ten bedrage van 1200 frc., benevens in de kosten van het proces.

DUITSCHLAND.

De *Wiener Zeitung* behelst eene dagorde des keizers aan het leger met betrekking tot het toekennen van belooningen en decoratien aan diegenen, die zich te Solferino en in de daaraan voorafgegane gevechten hebben onderscheiden. Volgens die dagorder zijn 2 kommandeurskruisen der Leopoldsorde, 14 ridderorden van de IJzeren Kroon 2e klasse, 34 ridderkruisen der Leopoldsorde, 3 ridderorden van den IJzeren Kroon 3e klasse, en 388 kruisen voor militairen verdiensten toegekend. Buitendien ontvangen 11 regiments-kapellaans het gouden kruis van verdienste en 53 officieren van gezondheid verschillende ridderorden.

— Volgens een groot gerucht zal de Triëster Lloyd worden opgeheven, om onder het onmiddelijk bestuur des lands gebragt te worden. Zoo als men weet gebiet de maatschappij reeds sedert jaren of eene aanzienlijke subsidie van den staat. Intusschen vindt het gerucht weinig geloof.

— De *Novara* is van zijne reis om de wereld terug en te Triest binnengekomen, waar de aankomst van dit vaartuig eene buitengewone levendigheid te weeg bragt. Vooral trekken vijf wilden, waaronder twee Nieuw Zeelanders, de aandacht.

— Aan een in de Poolsche taal geschreven blad wordt uit Tyrol berigt, dat toen de aartshertog Karel Lodewijk, stadhouder van Tyrol, te Insprück de uit den veldtogt teruggekeerde, vrijwilligers begroette en hun zijn dank betuigde voor den door hen aan den dag gelegde ijver, om aan de keizerlijke oproeping gevolg te geven, een oud majoor uit de gelederen trad en tot den aartshertog zeide: » Wij waren volstrekt niet te ijverig, wij hebben eerst aan de derde oproeping gehoor gegeven en wel omdat men tot nu toe nimmer de beloften heeft nagekomen, welke men ons zoo dikwijls gedaan heeft. Thans is het voor de laatste maal, dat wij daarop vertrouwen." Toen de ten hoogste daarover verwonderde aartshertog den majoor aan de gevolgen herinnerde, welke dergelijke woorden konden hebben, antwoordde deze: » de gevolgen welke die woorden kunnen hebben, bestaan daarin dat men mij in den kerker werpt; doch dat zal thans niets meer baten, want allen die achter mij staan, zullen de waarheid getuigen van hetgeen ik gezegd heb en allen zal men zeker niet in de gevangenis werpen." Op dit oogenblik riep het geheele corps als uit één mond: » Ja, wij getuigen dat hij de waarheid gezegd heeft en wij zijn allen van zijn gevoelen." Natuurlijk verwijderde zich de aartshertog en hij haastte zich Insprück te verlaten, waarheen hij niet meer zal terugkeeren, aangezien hij tot stadhouder van Gallicie zal worden benoemd.

Naar men verneemt wordt de hierboven opgegeven stemming der vrijwilligers door de geheele getrouwe Tyrolsche bevolking gedeeld.

— Den 27sten Aug. is te Brandenburg de doodstraf voltrokken aan een werkman, Voigt genaamd, en zijne vrouw, Maria Ricker, veroordeeld wegens gepleegde vergiftiging, door middel van phosphorus op den tuinman Wilhelm Schade, bij wien zij in dienst waren. De regtbank had gemeend, bij de beoordeeling van dat feit geene verzachtende omstandigheden te mogen doen gelden, omdat zoowel uit het verhoor der getuigen, als uit de overgelegde bewijsstukken en de bekentenis der beschuldigden ten volle gebleken was, dat deze laatsten het misdrijf met geen ander doel hadden bedreven, dan om hunnen meester, een zeventigjarigen grijsaard, van zijne kostbaarheden te berooven, waartoe zij gebruik hadden gemaakt van de omstandigheid dat hij geheel afgezonderd leefde en slechts eene hoog bejaarde, doove, half blinde dienstmaagd bij zich had. Volgens de bestaande wettelijke bepalingen in Pruissen, wordt de doodstraf niet in het openbaar, maar op de binnenplaats der gevangenis voltrokken, waarbij alle vensters, op die opene ruimte uitkomende, moeten gesloten zijn. Hierbij wordt dan tevens vereischt de tegenwoordigheid van een regter met een griffier, die het procesverbaal van de executie opmaakt, een gedelegeerde van den procureur-generaal, twee geneesheeren of wondheelers, een geestelijke van het kerkgenootschap waartoe de delinquent behoort, benevens twaalf getuigen uit de burgerij, die door het lot worden aangewezen. Daar nu in dit geval in de gevangenis geene binnenplaats was, heeft de uitvoering van het vonnis in de vestibule van het gebouw plaats gehad. De vrouw verloor alle bewustheid, toen men haar en haren man kwam aankondigen, dat het beslissend uur was aangebroken, en daar alle pogingen om haar weder bij te brengen vruchteloos waren, was men verpligt haar in dien toestand naar het schavot te dragen, waar weldra haar hoofd onder de noodlottige bijl was gevallen. Haar man beklom met vaste schreden den trap van het schavot, alwaar hij nederknielde en het hem door den geestelijke voorgezegde gebed met eene bevende stem nasprak. Eenige oogenblikken later was ook ten zijnen opzigte aan het regt voldaan en werd de onthoofding der beide misdadigers aan de volksmenigte door de geheele stad, bij openbare aankondiging bekend gemaakt.

— Te Kasan zijn 625 huizen, 208 winkels, 5 kerken en eene menigte kleinere gebouwen een prooi der vlammen geworden.

— De keizer van Oostenrijk heeft voor eenige dagen een tweeden luitenant bij het leger tot advocaat en een majoor tot raad bij het stadhouderschap in Hongarije benoemd.

— Te Marschendorf, in Bohemen, leeft een grijsaard, die thans zijn 119de jaar heeft bereikt, en daarbij nog van tijd tot tijd het genoegen mag hebben, een bezoek te ontvangen van zijn 85 jarigen zoon, die te Praag woont.

— Op de Jonische eilanden en op het Grieksche vasteland is, naar men kan berekenen, een derde gedeelte van den verwachten krentenoogst, tengevolge van zware regenbuijen vernield. Dit artikel is daardoor in prijs gestegen.

— In den Beijerschen Palz en het Badensche ziet men een zeer slechten tabaksoogst te gemoet. Ten gevolge van de aanhoudende droogte hebben de planten zich niet naar behooren kunnen ontwikkelen; zij missen de gewone fijnheid en buigzaamheid, om voor de sigaren-fabrikaadje te kunnen dienen. De tabak van vorige jaren is dien ten gevolge zeer gezocht en wordt reeds 10 fl. per centenaar hooger betaald.

— Te Uster, in het kanton Zurich, had voor eenige dagen de begrafenisplegtigheid plaats van een zekeren heer Kunz, in Zwitserland algemeen bekend onder den karakteristieken naam van » Spinner koning." Hij was de eigenlijke grondlegger der thans zoo uitgebreide spinnerijen aldaar, die zooveel hebben bijgedragen, om de Zwitsersche industrie op hare tegenwoordige hoogte te brengen. Van zeer onbemiddelde ouders afkomstig, wist hij door vlijt, ondernemingsgeest en spaarzaamheid een fortuin van 30 mill. frs. te verwerven. Ofschoon in het bezit dier rijkdommen, is hij nooit van zijne oorspronkelijke eenvoudige levenswijze afgeweken. De kinderen zijner zusters zijn de eenige erfgenamen.

— De nieuwe brug over den Rijn bij Keulen, komt op circa 4 millioen Thaler te staan, zijnde ruim 1 millioen meer dan de oorspronkelijke berekening. De verbindingsspoorweg door de stad heeft 2 millioen Thaler gekost. Beide werken zijn bijna geheel voltooid. Tegen het midden dezer maand zullen de schepen reeds onder deze brug passeren kunnen.

— Het *Preussische Handels-Archiv* deelt een overzigt mede van de bevolking der tolverbonds-staten in 1858, in vergelijking gebragt met die van 1855. Daaruit blijkt dat alle staten in bevolking toegenomen zijn, met uitzondering van het keurvorstendom Hessen, dat haar heeft zien verminderen van 709,659 zielen op 699,798. De bevolking van de vrije stad Frankfort is het meest toegenomen, namelijk met $5^{4}/_{8}$ %; dan volgen Saksen met 4 % en Pruissen met $3^{1}/_{10}$ %. De gezamenlijke bevolking dier staten bedroeg in 1858 33,542,467 zielen tegen 32,721,094 in 1855.

Marktberigten.

ROTTERDAM, 8 September.

Ofschoon de afgeloopen 14 dagen zich op onzé markt niet door meerderen omzet kenmerkten en integendeel de afdoeningen — met uitzondering der *Katoen-* en *Koffij*-veilingen benevens eenige verkoopen van *Huiden* en *Rijst* — van zeer beperkten aard waren, zoo vertoonden zich evenwel langzamerhand teekenen van beterschap en terugkeerend vertrouwen, waaruit men met eenigen grond op een naderend herstel van den handelstoestand in het algemeen meent te mogen besluiten. Ongetwijfeld zou dan ook hier de verlevendigende vraag reeds aanleiding gegeven hebben tot belangrijker omzetingen, doch door de geretireerdheid en de klimmende vorderingen der houders werden de koopers als het ware van hier verdreven en genoodzaakt zich op andere markten te voorzien, waar men den tijd niet te zeer vooruitliep, van het oogenblik profiteerde en zoodoende vrij aanzienlijke hoeveelheden aan den consument afzette, terwijl hier bij nominaal hooge noteringen weinig of niets omging. Vooral was zulks het geval met

Koffij. De goede meening, welke de houders van dit artikel koesterden, rustte wel is waar op solide gronden, en wanneer men in aanmerking neemt de betrekkelijk geringe hoeveelheid der N. H. M. veiling, vergeleken met de voorgaande jaren, de mindere voorraden den 1sten Augustus op de hoofdmarkten van Europa aanwezig, de middelmatige oogst op *Java* van circa 970,000 picols, en de geringe oogst van *Brazil*, welke men op 1,300,000 à 1,400,000 bn. schat, zoo was het zeer natuurlijk eene willige stemming te gemoet te zien. Men was echter overdreven in zijne vorderingen, dreef binnen weinige weken de prijs van goed ord. *Java* bij onbeduidenden handel tot 39½ c. dus ca. 3 c. op (terwijl te Hamburg reëel ord. *Rio* sedert medio Julij slechts 1½ c. was gestegen en aldaar ca. 200000 bn. waren omgezet) en schijnt uit het oog te hebben verloren dat niet alleen de consumtie bij buitengewoon hoogen prijs noodwendig afneemt maar dat alsdan ook de bijsoorten *Brazil*, *St. Dom Laguayra* enz. als sterke concurrenten optreden.

Het gevolg was, dat Duitschland zich ruimschoots op andere markten voorzag, zoodat de gisteren gehouden veiling der N. H. M., in plaats van, zooals men verwachtte, het brandpunt der alom bestaande behoeften te zijn, eene zeer flaauwe stemming onmoette en men genoodzaakt was, wilde men alles realiseren tot veel lagere prijzen af te geven. Het geheel werd verkocht in de verhouding van 37½ c. voor goed ord. *Java*.

Ruwe Suiker. Dit artikel bleef bij tragen handel genoegzaam opgelijken stand als de vorige mail. Verkocht werden:

2305 kranj. per *Zéphyr*, n°. 12 slap f 33½ van boord.
630 kann. ex *Princessan Louisa* en
2757 krandj. *Soerabaija*,, per *Oxus*, beide tot geheime prijzen.
217 kleine kr. ex *Golden Rule*, zeer aad. fust n°. 17 à 18 f 37½.
181 kranj. en kann. ex *Princessan Louisa*, tot geheimen prijs.

De houders bleven algemeen zeer terughoudend om tot de algemeene marktwaarde van f 2 onder Julij te verkoopen; de koopers zijn ten andere meerendeels ongezind in die evenredigheid te koopen, vooral tegenover de ongunstige buitenlandsche berigten, welke zeer gedrukt blijven. De N. H. M. heeft tegen 27 Sept. 31834 kr. *Java*, alhier in veiling aangekondigd.

Thee zeer vast doch door beperkten disponibelen voorraad met weinig handel.

Rijst geniet iets betere stemming, doch door te hooge vorderingen is de omzet beperkt. Met het oog op de verwacht wordende geringe aanvoeren, vertoont zich langzamerhand iets meer kooplust voor ongepeld en had in gepeld tot vaste prijzen een ruimeren omzet plaats. Deze week werden uit de 1ste hand aan één huis afgedaan ca. 3700 bn. 2de soort *Tafel* ex *Resident van Son* tot *f* 8½.

Specerijen ruim prijshoudend en niet zonder avans op de laatste veilingprijzen te koop, hetwelk ook voor *Foelie* en *Kaneel* betaald werd. Men noteert *Noot* No. 1 100 c., No. 2 95 c., No. 3 60 c., *Foelie* 85 à 86 c., *Nagelen* 24 à 26 c., *Peper* 24 à 25 c.

Tabak. In *Oost-Ind.* ging hier niets om dan hetgeen den 26sten Augustus in veiling werd verkocht, als:

233 pakk. *Manilla*: 36 pakk. verkocht van 36½ tot 41½ c.; 183 pakk. opgehouden van 36 tot 82½ c., 14 pakk. uit de hand verkocht.

100 pakk. *Aracan* opgehouden van 10 tot 17½ c., 28 pakk. *Grieksche* verkocht van 13 tot 13½ c.,

29 ceroënen *Havana* *Bindstroo* 13 cer. verkocht tot 40 à 47½ c. 16 cer. opgehouden van 45 tot 50 c.,

185 mille *Manilla Sigaren* 2a cordados 1856 en 1857: 12 kav. verkocht van *f* 22 à *f* 25½ in entrepot; 1 kav. verkocht tot f 27½ in consumptie.

Katoen vrij vast door iets betere buitenlandsche berigten. De op 2 dezer te Amsterdam door de N. H. M. gehouden veiling is, in aanmerking nemende de geheerscht hebbende flaauwe stemming, zeer coulant afgeloopen.

Indigo en *Cochenille.* De directie der Nederlandsche Handel-maatschappij heeft bepaald dat hare gewone najaarsveillingen zullen plaats hebben alsvolgt:

Te *Amsterdam*, op Maandag 26 Sept. 39/1, 952/2 en /4 kist. *Java Indigo* (835 picols); 151 kistjes *Java Cochenille* en 110 kisten *Bengaal Indigo*.

Te *Rotterdam*, op Woensdag 28 Sept. 65/1, 1020/2 en /4 kist. *Java Indigo* (1019 picols); 43 kistjes *Java Cochenille* en 87 kisten *Bengaal Indigo*.

Met voorbehoud gemelde hoeveelheden te vermeerderen met ongeveer 900 picols *Java Indigo* en 20 pic. *Java Cochenille*, voor zoo verre dezelve tijdig genoeg mogten binnenkomen.

Huiden in gunstige stemming en met meer handel tot ruim vorige prijzen.

Arak onveranderd.

Bindrotting. De aanvoer bestaat meest uit *Padang* en ordinaire kwaliteiten *Banjermassing* die alleen tot circa *f* 1 onder veilingsprijs zijn aan te brengen. Verkocht werden 7660 bossen per *Geradus Jacobus*, 6190 bossen per *Vooruit* en 3898 bossen per *Zephir*.

Scheepstijdingen.

AANGEKOMEN.

Brouwershaven 31 Aug. *Oxus*, Wallace, v. Soerabaija.
Hellevoetsluis 27 Aug. *Resid. v. Son*, Kramer, v. Bat.
1 Sept. *Corn. Smit*, Wiedenaar, v. Java
3 *Stella Maris*, Leeflang, v. Java.
Texel 26 Aug. *Australie*, Jochems, v. Java.
28 *Agneta*, R. Grivel; *Nederland*, Hoekstra, beiden v. Java.
30 *Fleda*, Saunders, v. Java.
2 Sept. *Eva Johanna*, de Boer; *Sperwer*, Huges; *Amerika*, Zeeman, allen v. Java.
4 *W. de Clercq*, Ouwehand, v. Java.
6 *Eersteling*, Mann, v. Java.
7 *Imm. Sara Clasina*, v. Gijzel; *Afrika*, Mannoury; *Stad Nijmegen*, Cruys; *Catharina*, Olsen, allen v. Java.
8 *Zwaan*, v. Hemert, v. Java.

VERTROKKEN.

Brouwershaven 4 Sept. *Corn. Mathilda*, n. Batavia.
Hellevoetsluis 5 Sept. *Albrecht Beiling*, Muller, n. Bat.

ZEILKLAAR.

Brouwershaven 9 Sept. *H. Vincent van Paulo*, de Groot; *S. van Heel*, Dietz, beiden n. Batavia.
Hellevoetsluis 9 Sept. *Jan de Witt*, n. Batavia.
Texel 9 Sept. *Schoonverbond*, Borchers; *Jacob*, Borger; beiden n. Bat. en *Oceaan*, Hoestkoko, n. Soerab.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.